

ВІСНИК

НАСДСУ

Випуск № 34

Наш вісник - це інформація з питань розкитку
сільської місцевості та сільського господарства.
Ми хочемо зробити наш Вісник цікавим та
актуальним тому завжди чекаємо
Ваші статті, повідомлення та рекомендації.
Передрук матеріалів за умови
посилання вітається

поради від

поради

Контакти:

Національна асоціація сільськогосподарських
дорадчих служб України
вул. Героїв Оборони, 10, офіс 10,
м. Київ, 03680, Україна
doradaukraine@gmail.com

www.dorada.org.ua

Редактор: Корінець Р.Я.

Відповідальний за випуск: Коваль К.В

ДОРАДА

Вересень 2015

«Знання -
це абсолютна
цінність
нашого часу ...»
/М. Горький/

Цей Вісник створено в рамках Проекту
«Зміцнення спроможності Національної
асоціації сільськогосподарських дорадчих служб
України у сфері розвитку сільськогосподарської
обслуговуючої кооперації», який фінансується
Проектом Агентства США з міжнародного
розвитку(USAID) «АгроІнвест». Здійснення
зазначеного проекту стало можливим завдяки
підтримці американського народу, наданій
через USAID. Зміст матеріалів Вісника
необов'язково відображає точку зору USAID,
Проекту «АгроІнвест» або уряду США.

USAID
БІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Проект АгроІнвест

ЗА ЄВРОПЕЙСКУ СИСТЕМУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ДОРАДНИЦТВА

Сільськогосподарська дорадча діяльність - сукупність дій та заходів, спрямованих на задоволення потреб особистих селянських та фермерських господарств, господарських товариств, інших сільськогосподарських підприємств усіх форм власності і господарювання, а також сільського населення у **підвищенні рівня знань та вдосконаленні практичних навичок прибуткового ведення господарства;**

(Із Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність»)

Для надання допомоги фермерам в цілях **відповідності стандартам сучасного, високоякісного сільського господарства** необхідно, щоб держави-члени ЄС продовжили використовувати всебічну систему консультування фермерів.

Система консультування фермерів повинна допомагати фермерам в отриманні більшої інформації про потоки матеріалів і процесах на фермах, що належать до екології, безпеки продуктів, здоров'ю та захист тварин без будь-якого впливу на їх зобов'язання виконання стандартів та їх відповідальність.

Держави-члени ЄС повинні мати систему консультування фермерів з земельних питань та з питань управління фермами, управління якою здійснюється одним або декількома призначеними органами або приватними організаціями.

Система консультування фермерів повинна **відповідати, принаймні, законним вимогам управління і хорошим сільськогосподарським і екологічним умовам.**

Фермери можуть брати участь у системі консультування фермерів на добровільній основі.

Держави-члени ЄС можуть визначити у відповідності з об'єктивними критеріями **пріоритетні категорії фермерів**, які мають доступ до системи консультування фермерів.

(Із Регламенту ЄС № 73/2009 Ради ЄС про заснування спільних правил для схем прямої підтримки фермерів в рамках Спільної сільськогосподарської політики і про заснування деяких схем підтримки для фермерів, що вносить зміни в Регламенті ЄС № 1290/2005, ЄС № 247/2006 , № ЄС 378/2007 та скасовує Регламент ЄС № 1782/2003.)

Щоденно актуальна інформація з життя
АПК та села на нашій сторінці
<https://www.facebook.com/adm.NAAASU>

ЗМІСТ

Науково практичний коментар закону України «Про сільськогосподарську кооперацію»	4
Короткий коментар до закону України «Про кооперацію»	8
Машинно-технологічний сільськогосподарський обслуговуючий кооператив	12
<i>Зарубіжне сільськогосподарське дорадництво:</i>	
Генри Джоргенсен. Долгосрочная устойчивость сельскохозяйственных консультационных услуг. Опыт, инструменты и подход.	19
Эрих Вальдмайер. Теории и модели консультационных служб – консультирование и распространение опыта	32
Максим Назаренко. До забезпечення малих та середніх сільгоспвиробників кредитами долучаються місцеві бюджети	43
Наш довідник. Інститути (центри) післядипломної освіти та дорадництва	46
Ціни на ринку живої худоби «Чародій»	56
<i>Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України/National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine</i>	57

Науково-практичний коментар до закону України (коментар з продовженням. Початок в попередніх випусках)

Розділ V

ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА ПАЙ

Стаття 16. Процедура повернення пайового внеску у вигляді земельної ділянки члену кооперативу

1. У разі виходу, виключення з кооперативу чи ліквідації кооперативу фізична чи юридична особа, яка внесла свій майновий пай у кооператив у формі земельної ділянки, отримує свій майновий пай виключно у формі земельної ділянки, тобто в натурі (на місцевості)¹. У разі ліквідації кооперативу майновий пай у формі земельної ділянки не може бути використаний для виплати заробітної плати працівникам, виконання зобов'язань перед бюджетом, банками та іншими кредиторами.

Право власності громадян на землю гарантується Конституцією України (ст. 14). За своїм змістом воно є найбільш повним правом на землю, яке включає право володіти, користуватися і розпоряджатися земельними ділянками (ст. 78 Земельного кодексу України).

Єдиною організаційно-правовою формою підприємств, що забезпечували повернення земельної ділянки у випадках припинення членства є сільськогосподарські кооперативи.² Але, якщо відповідно до положення пункту 1 статті 14 цього Закону, виробничий кооператив набуває права власності на земельну ділянку шляхом внесення її до пайового фонду і як і потім відчужить її на користь третьої особи, то стане неможливим повернення такої земельної ділянки члену кооперативу. (дивись застереження у коментарі до статті 14 цього Закону.).

Слід звернути увагу на те, що навіть при ліквідації кооперативу земельна ділянка не може бути використана для виконання зобов'язань перед кредиторами, а також перед державою.

Гарантування права на повернення земельної ділянки в натурі "робить кооперативну форму виробництва найбільш зручною та прибутковою в порівнянні з іншими видами комерційних організацій на селі"³, адже вона не позбавляє селянина можливості самому господарювати на землі.⁴

¹ Пай члена кооперативу є персоніфікованим і поворотним внеском. При внесенні майна до господарського товариства особа стає власником абстрактного вкладу, який при виході повертається в тій формі, яку визначили загальні збори. Разом з тим, при внесенні майна до пайового фонду кооперативу, член кооперативу має право на повернення саме того майна, яке було внесене до пайового фонду. І не дивлячись на те, що право власності переходить до кооперативу, член кооперативу має право вимагати повернення переданого майна.

Крім того, Закон України «Про кооперацію» при визначенні поняття пай окремо серед майна виділяє земельну ділянку. Це не є випадковим. У статті 21 цього Закону встановлено, що "у разі виходу або виключення з кооперативу, фізична або юридична особа має право на одержання своєї загальної частки натурою, грошми або (за бажанням) цінними паперами відповідно до їх вартості на момент виходу, а земельної ділянки - в натурі".

Тим не менш, таке право особи на повернення земельної ділянки в натурі не забезпечується ні заборонами кооперативу відчужувати земельні ділянки, ні відповідальністю за неповернення земельної ділянки в натурі.

Якщо розглядати право особи на отримання внесеної земельної ділянки до пайового фонду як безумовне право, то перехід права власності від члена кооперативу до самого кооперативу є тимчасовим і неабсолютним. Право кооперативу на земельну ділянку обмежено в часі моментом виходу (виключення) члена кооперативу і пред'явлення останнім вимоги.

² Положення пункту 1 статті 14 цього Закону можуть зруйнувати це твердження. Дивись коментар до цієї норми.

³ Галиновская Е.А., Минина Е.Л., Панкратов И.Ф. Комментарий к Федеральному Закону «О сельскохозяйственной кооперации». – М.: ИНФРА М - Норма, 1997. – С. 61.

⁴ Для порівняння – вихід з акціонерного товариства можливий тільки шляхом відчуження акціонером належних йому акцій. У кращому разі акціонеру "повернуть лише вартість його акцій, які, як цінні папери, мають властивість знецінюватись» (Див.: Вівчаренко О.А. Право власності на землю в Україні (актуальні проблеми) / Ред. В.Л. Мунтян. – І.-Франківськ, 1998. – С.130).⁴ При виході учасника з товариства з обмеженою відповідальністю йому виплачується вартість частини майна товариства, пропорційна його частці у статутному фонді. На вимогу учасника та за згодою

Розділ VI

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Вперше цей закон опубліковано у офіційному органі Верховної Ради України «Голос України» (18 січня 2013 року № 11).

2. Кооперативи та кооперативні об'єднання, утворені до набрання чинності цим Законом, зобов'язані протягом року з дня набрання чинності цим Законом привести свої статuti у відповідність із цим Законом.

Необхідність змін у статутах кооперативів пов'язана із новелами цього Закону. Наприклад, сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи з прийняттям цього Закону не можуть надавати послуги не членам кооперативу, що повинно знайти своє відображення у статутах таких кооперативів.

Термін приведення статутів кооперативів у відповідність із цим Законом спливає 19 січня 2014 року.

Будь-яка норма закону, яка приписує виконання певних дій, має містити й відповідні наслідки за її невиконання, інакше порушення не потягне за собою належну реакцію з боку держави. Законодавство про кооперацію таких санкцій не містить.

Згідно ст. 110 Цивільного кодексу України юридична особа ліквідується за рішенням суду про визнання судом недійсною державної реєстрації юридичної особи через допущені при її створенні порушення, які не можна усунути, а також в інших випадках, встановлених законом.

Відповідно до статті 29 Закону України «Про кооперацію» кооператив ліквідується:

- за рішенням загальних зборів членів кооперативу або зборів уповноважених;
- за рішенням суду.

За неприведення статуту у відповідність до вимог Закону, сільськогосподарський обслуговуючий кооператив може не тільки втратити ознаку неприбутковості, а й бути ліквідований, але тільки за рішенням суду.

3. До приведення статутів у відповідність із цим Законом кооперативи та кооперативні об'єднання керуються положеннями діючих статутів у частині, що не суперечить цьому Закону.

Якщо норма статуту кооперативу суперечить цьому Закону, то кооперативи мають керуватись діючими статутами лише у частині, що не суперечить цьому Закону

4. До приведення законодавства у відповідність із цим Законом акти законодавства застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

Якщо норма актів законодавства суперечить цьому Закону, то слід керуватись ними лише у частині, що не суперечить цьому Закону.

5. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у частині першій статті 86 Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356) слова «споживчі кооперативи» замінити словами «кооперативи, крім виробничих»;

товариства вклад може бути повернуто повністю або частково в натуральній формі (ч. 1 ст. 54 Закону України «Про господарські товариства»).

Таким чином, приймаючи участь у формуванні Статутного фонду господарських товариств шляхом внесення до нього земельної ділянки, селянин ризикує втратити її, адже законодавство не гарантує учаснику, який виходить (або якого виключають) із складу такої юридичної особи, її повернення (за виключенням земельних ділянок сільськогосподарського призначення, обіг яких є обмежений законом та які не можуть вноситися до статутного капіталу господарського товариства).

Цими змінами кооперативи віднесені до непідприємницьких товариств⁵:

Непідприємницькі товариства (кооперативи, крім виробничих, об'єднання громадян тощо) та установи можуть поряд зі своєю основною діяльністю здійснювати підприємницьку діяльність, якщо інше не встановлено законом і якщо ця діяльність відповідає меті, для якої вони були створені, та сприяє її досягненню.

2) у Законі України «Про кооперацію» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 5, ст. 35):

у статті 2:

абзаци одинадцятий і дванадцятий викласти в такій редакції:

«цільовий внесок - грошовий чи інший майновий внесок члена кооперативу, що вноситься понад пай до спеціального фонду кооперативу для забезпечення виконання конкретних завдань кооперативу;

Цими змінами уточнено, що цільовий внесок вноситься для забезпечення виконання конкретних цілей діяльності кооперативу, а не просто статутної діяльності, як це було раніше записано.

пайовий фонд - фонд, що формується з пайових внесків членів кооперативу і є одним із джерел формування майна кооперативу, розмір якого може змінюватися»;

Цими змінами визначено, що пайовий фонд формується не тільки при створенні кооперативу, а протягом всієї його діяльності і він може змінюватися.

статтю 5 доповнити частиною другою такого змісту:

«Особливості функціонування сільськогосподарської кооперації визначаються Законом України «Про сільськогосподарську кооперацію»;

Цими змінами підкреслено, що сільськогосподарська кооперація є частиною загальної кооперативної системи, але при цьому має певні особливості, що регулюються окремим Законом.

друге речення частини другої статті 6 після слів «кооперативи можуть бути» доповнити словом «сільськогосподарськими»;

Цими змінами закріплено де-юре напрям діяльності кооперативів, що існував де-факто:

За напрямками діяльності кооперативи можуть бути сільськогосподарськими, житлово-будівельними, садово-городніми, гаражними, торговельно-закупівельними, транспортними, освітніми, туристичними, медичними тощо.

частину першу статті 26 доповнити реченням такого змісту: «Ця норма не поширюється на сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи»;

Цими змінами встановлено, що кооперативні виплати для сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів мають інше трактування:

Кооперативні виплати — частина доходу, що розподіляється за результатами фінансового року між членами кооперативу пропорційно їх участі в господарській діяльності кооперативу у порядку, визначеному рішенням вищого органу управління кооперативу. Ця норма не розповсюджується на сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи.

частину сьому статті 29 після слів «(кооперативним організаціям)» доповнити словами «або зараховується до доходу бюджету»;

⁵ Непідприємницькими товариствами є товариства, які не мають на меті одержання прибутку для його наступного розподілу між учасниками.

Цими змінами встановлено, що майно неподільного фонду при ліквідації кооперативу може бути зараховано до доходу бюджету:

Майно неподільного фонду не підлягає поділу між його членами і передається за рішенням ліквідаційної комісії іншій (іншим) кооперативній організації (кооперативним організаціям) або зараховано до доходу бюджету. При цьому у рішенні повинні бути визначені напрями використання зазначеного майна.

3) у Законі України «Про сільськогосподарський перепис» (Відомості Верховної Ради України, 2009 р., № 9, ст. 115):

в абзаці другому статті 1 слова «сільськогосподарську худобу і птицю» замінити словами «сільськогосподарських тварин»;

Цими змінами запроваджено більш широке поняття – «сільськогосподарські тварини»:

*виробники сільськогосподарської продукції - юридичні особи всіх організаційно-правових форм господарювання та їх відокремлені підрозділи, фізичні особи (фізичні особи-підприємці, домогосподарства), які займаються сільськогосподарською діяльністю, передбаченою класифікацією видів економічної діяльності (va375202-05), мають у володінні, користуванні або розпорядженні землі сільськогосподарського призначення чи **сільськогосподарські тварини** (раніше було: сільськогосподарську худобу і птицю).*

у частині першій статті 8 слова «худоби та птиці» замінити словом «тварин».

Цими змінами запроваджено більш широке поняття:

*Програмою загального сільськогосподарського перепису передбачаються запитання, що дозволяють ідентифікувати респондентів стосовно їх загальних характеристик; земельних ресурсів та їх використання; сільськогосподарських культур; **тварин**; меліорації та агрохімічних заходів; сільськогосподарських машин і техніки; сільськогосподарських будівель та споруд, зайнятих в сільськогосподарському виробництві; інших виробничих сільськогосподарських ресурсів.*

6. Кабінету Міністрів України протягом року з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

Дивись коментарі до пункту 2 Прикінцевих положень.

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом».

Дивись коментарі до пункту 2 Прикінцевих положень.

**Президент України
В.ЯНУКОВИЧ**

**м. Київ
20 листопада 2012 року
№ 5495-VI**

КОРОТКИЙ КОМЕНТАР ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО КООПЕРАЦІЮ»

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про кооперацію

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 5, ст.35)
(Офіційне тлумачення до Закону див. в Рішенні Конституційного Суду № 16-рп/2004 від 11.11.2004)

{Із змінами, внесеними згідно із Законам
№ 1448-VI ([1448-17](#)) від 04.06.2009, ВВР, 2009, № 43, ст.639
№ 2949-VI ([2949-17](#)) від 14.01.2011, ВВР, 2011, № 32, ст.318
№ 3205-VI ([3205-17](#)) від 07.04.2011, ВВР, 2011, № 41, ст.413
№ 5410-VI ([5410-17](#)) від 02.10.2012
№ 5492-VI ([5492-17](#)) від 20.11.2012
№ 5495-VI ([5495-17](#)) від 20.11.2012}

Із змінами і доповненнями, внесеними

Законами України

від 4 червня 2009 року N 1448-VI,
від 14 січня 2011 року N 2949-VI,
від 7 квітня 2011 року N 3205-VI,
від 2 жовтня 2012 року N 5410-VI,
від 20 листопада 2012 року N 5492-VI,
від 20 листопада 2012 року N 5495-VI,
від 4 липня 2013 року N 402-VII

Цей Закон визначає правові, організаційні, економічні та соціальні основи функціонування кооперації в Україні.

Преамбула цього Закону вказує на його рамковий характер: закон визначає тільки *основи* функціонування всієї системи кооперативних організацій (кооперації) в Україні, в тому числі сільськогосподарських.⁶

Дивись також коментар до преамбули Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію»

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Кооперація

Кооперація - система кооперативних організацій, створених з метою задоволення економічних, соціальних та інших потреб своїх членів.

Дивись коментар до статті 1 Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію».

⁶ Діяльність окремих видів кооперативів регулюється також Законами України «Про сільськогосподарську кооперацію», «Про споживчу кооперацію», «Про кредитні спілки», «Про кооперацію в СРСР», Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України. Діяльність кооперативів як юридичних осіб регулюється також спеціальними актами законодавства, наприклад, Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців», Кодексом законів про працю України тощо.

Стаття 2. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

кооперативна організація - кооператив або кооперативне об'єднання;

кооператив - юридична особа, утворена фізичними та/або юридичними особами, які добровільно об'єдналися на основі членства для ведення спільної господарської та іншої діяльності з метою задоволення своїх економічних, соціальних та інших потреб на засадах самоврядування;

виробничий кооператив - кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних осіб для спільної виробничої або іншої господарської діяльності на засадах їх обов'язкової трудової участі з метою одержання прибутку;

обслуговуючий кооператив - кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних та/або юридичних осіб для надання послуг переважно членам кооперативу, а також іншим особам з метою провадження їх господарської діяльності. Обслуговуючі кооперативи надають послуги іншим особам в обсягах, що не перевищують *20 відсотків* загального обороту кооперативу;

споживчий кооператив (споживче товариство) - кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних та/або юридичних осіб для організації торговельного обслуговування, заготівель сільськогосподарської продукції, сировини, виробництва продукції та надання інших послуг з метою задоволення споживчих потреб його членів;

пай - майновий поворотний внесок члена (асоційованого члена) кооперативу у створення та розвиток кооперативу, який здійснюється шляхом передачі кооперативу майна, в тому числі грошей, майнових прав, а також земельної ділянки;

додатковий пай - добровільний грошовий чи інший майновий поворотний внесок члена (асоційованого члена) кооперативу понад пай у пайовому фонді кооперативу;

вступний внесок - грошовий чи інший майновий неповоротний внесок, який зобов'язана сплатити особа у разі вступу до кооперативної організації;

членський внесок - грошовий неповоротний внесок, який періодично сплачується членом кооперативного об'єднання для забезпечення поточної діяльності кооперативного об'єднання;

цільовий внесок - грошовий чи інший майновий внесок члена кооперативу, що вноситься понад пай до спеціального фонду кооперативу для забезпечення виконання конкретних завдань кооперативу;

пайовий фонд - фонд, що формується з пайових внесків членів кооперативу і є одним із джерел формування майна кооперативу, розмір якого може змінюватися;

резервний фонд - фонд, що формується за рахунок відрахувань від доходу кооперативу та інших не заборонених законодавством надходжень, використовується для покриття шкоди від надзвичайних ситуацій;

неподільний фонд - обов'язковий фонд, що формується за рахунок вступних внесків та відрахувань від доходу кооперативу і не підлягає розподілу між пайовиками.

Дивись коментар до статті 1 Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію».

Стаття 3. Мета та основні завдання кооперації

Метою кооперації є задоволення економічних, соціальних та інших потреб членів кооперативних організацій на основі поєднання їх особистих та колективних інтересів, поділу між ними ризиків, витрат і доходів, розвитку їх самоорганізації, самоуправління та самоконтролю.

Основними завданнями кооперації є:

підвищення життєвого рівня членів кооперативів, захист їх майнових інтересів і соціальних прав;

створення системи економічної і соціальної самопомоги населення та суб'єктів господарювання;

залучення у виробництво товарів, робіт, послуг, додаткових трудових ресурсів, підвищення трудової і соціальної активності населення;

створення і розвиток інфраструктури, необхідної для провадження господарської та іншої діяльності кооперативів з метою зростання матеріального добробуту їх членів та задоволення потреб у товарах і послугах;

сприяння сталому розвитку та становленню засад демократичного розвитку суспільства.

Ефективність роботи кооперації як системи визначається повнотою задоволення економічних, соціальних та інших потреб членів кооперативних організацій. У більш вузькому розумінні – повнотою, кількістю, якістю, своєчасністю виконаних робіт, наданих послуг, рівнем зменшення ризиків, витрат та збільшення доходів членів кооперативу. Однак, діяльність кооперативів виходить за рамки чисто економічних відносин:⁷ турбота про громаду, навчання членів кооперативу, виховання лідерів, співпраця кооперативів, взаємодопомога, сповідування демократичних принципів. Саме тому Генеральна Асамблея ООН, проголошуючи 2012 рік Міжнародним роком кооперативів, обрала для нього гасло «Кооперативні підприємства будують кращий світ».

Стаття 4. Основні принципи кооперації

Кооперація базується на таких основних принципах:

добровільності вступу та безперешкодного виходу з кооперативної організації;

соціальної справедливості, взаємодопомоги та співробітництва;

рівного права голосу під час прийняття рішень (один член кооперативу - один голос);

вільного вибору напрямів і видів діяльності;

демократичного контролю за діяльністю кооперативних організацій та їх посадових осіб з боку членів кооперативних організацій;

безпосередньої участі членів кооперативної організації у її діяльності.

Принципи, що розглядаються як ідея, основні засади, що відображають головну мету, завдання, напрями, форми і методи діяльності кооперації. Основні принципи кооперації, викладені у цьому Законі базуються на принципах Міжнародного кооперативного альянсу.⁸

⁷ Як відзначає Присяжнюк М.В., кооператив розвиває та підсилює економічний капітал членів громади, дає можливість подолати бідність, сприяє залученню у виробництво товарів, послуг та додаткових трудових ресурсів. Зрозуміло, що такий розвиток ситуації призведе і до зростання трудової активності сільського населення. А разом дасть змогу розвивати і соціальні блага. Він здатний вирівняти нерівність між доходом селянина і реальною ціною на сільськогосподарську продукцію. Як показує світовий досвід розвитку кооперації, саме такі структури можуть поборотися з армією перекупників, що заробляє на селянах мільйони. Кооперативи – це модель успішного розвитку сільських регіонів (Див.: <http://ruporzt.com.ua/citati/print:page.1.2804-m-prisyazhnyuk-golovnij-regional-zhitomirshhini.html>).

⁸ International Co-operative Alliance (ICA) — міжнародна організація, утворена 19 серпня 1895 року рішенням I Установчого кооперативного конгресу, який відбувся у м. Лондоні (Великобританія). Має консультативний статус при Економічній і соціальній раді ООН (ЕКОСОП). Зараз учасниками альянсу є 237 кооперативних організацій з 89 країн світу

XXXI конгрес МКА (м. Манчестер, 1995) прийняв новий статут МКА Відповідно до статуту, метою МКА як всесвітнього представник кооперативних організацій усіх видів є: сприяння світовому кооперативному рухові; заохочення і захист кооперативних цінностей та принципів; підтримка в розвитку економіки та ін. взаємовигідних відносин між членами організації; сприяння соціальному прогресу, міжнародного. миру та безпеці.

Головний офіс - ICA Head Office. www.ica.coop.

Регіональні офіси:

COOPERATIVES EUROPE - ICA European Region. www.coopseurope.coop.

ICA Regional Office for the Americas (ICA Americas). www.aciamericas.coop.

ICA Regional Office for Asia & the Pacific (ICA Asia-Pacific). www.icarap.coop.

ICA Regional Office Africa (ICA Africa). www.icaafrica.coop.

Саме принципи відрізняють кооперативи від інших організацій⁹

Стаття 5. Законодавство про кооперацію

Законодавство про кооперацію базується на нормах Конституції України і Цивільного кодексу України, цього Закону, інших нормативно-правових актів з питань кооперації.

Особливості функціонування сільськогосподарської кооперації визначаються Законом України "Про сільськогосподарську кооперацію".

Статтю 5 доповнено частиною другою згідно із Законом № 5495-VI від 20.11.2012}

Дивись коментар до статті 2 Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію».

Далі буде...

ICA Business Office – Singapore. www.icaeoap.org.sg.

⁹ Принципи Декларації про кооперативну ідентичність, прийнятій Генеральною асамблеєю Міжнародного кооперативного альянсу викладені у коментарі до пункту 1 статті 1 закону України «Про сільськогосподарську кооперацію» (термін «сільськогосподарський обслуговуючий кооператив»).

Машинно-технологічний сільськогосподарський обслуговуючий кооператив¹⁰

Основні принципи діяльності машинно-технологічного кооперативу

Механізаторський кооператив – це група сільгоспвиробників, які вирішили спільно використовувати сільськогосподарську техніку, яку індивідуально вони б не могли використовувати на повну потужність чи придбати окремо за власні кошти. Вони визначають правила для забезпечення ефективного функціонування механізаторського кооперативу.

Першим з цих правил є зобов'язання з діяльності, яке в механізаторських кооперативах має певні особливості.

Під час створення кооперативу або при купівлі нової сільськогосподарської техніки кожний член або майбутній член зобов'язується використовувати кожну одиницю сільськогосподарської техніки у визначеному обсязі – для більшості одиниць це кількість гектарів, для тракторів та деяких спеціальних машин обсяг роботи визначається кількістю годин та днів.

Кожен член бере участь у фінансуванні техніки пропорційно до обсягу використання, на який він погодився: він вносить паї пропорційно до своїх зобов'язань щодо діяльності.

Необхідно забезпечувати використання техніки на повну потужність. Але коли ця потужність досягнута, вже неможливо приймати в кооператив нових членів, які хочуть користуватися цією технікою.

Якщо в кооперативі є різні типи техніки, кожен член має вибір у використанні однієї чи кількох одиниць техніки. Наприклад, якщо кооператив має зернозбиральний комбайн, сівалку та обприскувач, одних членів може цікавити лише обприскувач, інших – тільки комбайн, а ще інших – вся наявна у кооперативі техніка.

Зобов'язання визначаються на період амортизації техніки. Протягом цього часу кожен член повинен відшкодовувати постійні витрати (видатки) на техніку, для використання якої він вступає до кооперативу. Відшкодування здійснюється членом пропорційно до його зобов'язань з діяльності, навіть якщо він не використовує техніку у запланованому обсязі – крім випадку, коли на не використовуваний ним обсяг він знайшов заміну (іншого члена).

Розмір машинно-технологічного кооперативу

Особливістю механізаторських кооперативів є їх невеликий розмір.

Насправді, ефективність кооперативу вважається максимальною, коли досягається використання на повну потужність кожної одиниці техніки – обсяг робіт, виконаний приблизно на кількох сотнях гектарів.

Не варто створювати великий районний кооператив, який має у своєму розпорядженні десять комбайнів, більш ефективним є створення десяти кооперативів з одним комбайном в кожному, по одному кооперативу в кожному районі, навіть якщо кооперативи будуть змушені надавати один одному допомогу при поломці одного з комбайнів.

Члени кооперативу

¹⁰ Ця публікація є частиною видання:

Машинно-технологічний сільськогосподарський обслуговуючий кооператив та міжгосподарське використання техніки : практичний посібник / [Ю.О. Лупенко, М.Й. Малік, Р.Я. Корінець та ін.]. – К. : ННЦ «ІАЕ», 2013. – 74 с.

При створенні машинно-технологічного кооперативу насамперед слід звернути увагу на однорідність ініціативної групи.

Для уникнення непотрібних переміщень техніки необхідно, щоб ініціативна група була компактною в географічному відношенні.

Потрібно уникати також великої різниці у розмірах господарств членів. Необхідно переконатися у тому, що потреби учасників у спільному використанні сільськогосподарської техніки співвідносні: якщо один з членів кооперативу має зібрати пшеницю з 500 га, а інші мають по 20 га кожний, кооператив не зможе функціонувати: малі фермери ніколи не скористаються комбайном у зручний для них час, що стане причиною конфліктів.

Особливу увагу необхідно звернути на стосунки між членами. Бо в механізаторському кооперативі, справді, виникають причини для конфліктів: запізнення у передачі техніки наступному члену, несправність техніки. Звичайно, Правила внутрішнього розпорядку повинні визначати порядок черговості, відповідальність і т.д. Але неможливо передбачити всі ситуації: і взаєморозуміння, добра воля та відповідальність кожного дозволять знайти справедливі рішення.

Кооперативний принцип "відкритих дверей" діє в машинно-технологічних кооперативах настільки, наскільки дозволяє потужність техніки.

Майнові внески членів

Члени можуть зробити внески до пайового фонду у вигляді техніки, яка їм належить.

У цьому випадку техніка стає власністю кооперативу, а член є власником своєї частки. Пайовий внесок у вигляді техніки не забезпечує переважного (пріоритетного) права у використанні техніки, а також права забрати техніку у разі виходу з кооперативу. Член, який вносить у кооператив техніку, має такі ж права, як і інші члени, що зробили свої пайові внески в іншому вигляді.

У параграфі 2.4 розглядається інша форма організації, при якій учасники залишаються власниками своєї техніки: це так зване "механізаторське коло" або обмін механізаторськими послугами, що не є кооперативом.

Важливо також правильно вибрати вид техніки, яку член може внести у кооператив як свій пай. Ця техніка не повинна постійно використовуватися членом: наприклад, якщо трактор потрібен у власному господарстві, наприклад, для щоденного роздавання кормів коровам, він не може бути переданий кооперативу як пайовий внесок.

Під час формування ініціативної групи треба провести опитування своїх членів (за допомогою анкети), щоб дізнатися, яку техніку члени можуть запропонувати і якої техніки вони потребують. Залежно від результатів анкети можна вирішити, яку техніку кооператив може прийняти у вигляді пайового внеску.

Купівля техніки або/та лізинг

Необхідно ретельно вивчити можливості вибору техніки та її фінансування.

Якщо йдеться про недорогу техніку, її можна придбати на пайові внески членів, у протилежному випадку потрібно буде вивчити можливі умови кредиту або лізингу.

При виборі техніки необхідно розглянути такі моменти:

- ціну та можливості фінансування;
- технічні характеристики: потужність техніки (кількість обробітку гектарів за день), якість виконаної роботи (наприклад, якість обприскування), вартість технічного обслуговування та наявність запчастин.

Техніка іноземних виробників, як правило, більш високопродуктивна, але інколи недоступна за ціною.

Ми рекомендуємо скласти порівняльну таблицю різних видів наявної на ринку) техніки, яка поєднує різноманітні характеристики: це допоможе ініціативній групі чи кооперативу прийняти правильне рішення. Консультації центр може допомогти зібрати та проаналізувати необхідну інформацію.

Перед тим, як вивчати можливість кредиту чи лізингу, треба переконатися, чи майбутня діяльність кооперативу дозволить йому вчасно виплатити борги.

У випадку лізингу перша річна виплата відшкодовується частиною пайового фонду, а ціни на послуги будуть визначені таким чином, щоб кооперативу вчасно робити наступні платежі. Частина вартості вітчизняної техніки, купленої в лізинг, може покриватися за рахунок держави. Після закінчення терміну лізингу техніка переходить у власність кооперативу.

Якщо йдеться про кредит, то частина самофінансування (як правило 25–30 %) буде здійснена з пайових внесків, а плата за послуги кооперативу дозволить відшкодувати щорічні виплати боргу. Альтернативою може бути складання графіка здійснення пайових внесків протягом кількох років для повернення кредиту (тоді як покриття відсоткової ставки здійснюватиметься за рахунок оплати послуг кооперативу його членами).

Приміщення та обладнання

Кооператив повинен мати приміщення або стан бажано критий, для того, щоб розмістити там техніку. Слід передбачити і наявність невеликої майстерні для ремонту, приміщення для зберігання запасних частин та, по можливості, для зберігання пального.

Все вищевикладене не є стратегічними активами кооперативу – звичайно, якщо мова не йде про кооператив з ремонту сільськогосподарської техніки. Перемістити кооперативний парк не є нездоланною проблемою. Приміщення для розміщення сільськогосподарських машин можна орендувати, що дозволить кооперативу зібрати кошти для закупівлі техніки.

Якщо один з членів має придатні приміщення, він може передати їх кооперативу у вигляді паю. Але краще, якщо кооператив орендуватиме у цього члена його приміщення, а сам член вкладатиме свою частку у фінансування техніки у вигляді пайового внеску або сільськогосподарської техніки.

Взяття зобов'язань з діяльності та визначення розміру внесків до пайового фонду

У кооперативі, метою якого є спільне використання матеріальних засобів виробництва, механізм взяття зобов'язань має характерні відмінності. У такому кооперативі завданням є не забезпечення якомога ширших обсягів діяльності, а найефективніше використання матеріально-технічної бази. Тут не застосовується принцип ексклюзивності. Наприклад, якщо кооперативний комбайн експлуатується на повну потужність, не має великого значення, то члени зобов'язуються збирати з його допомогою лише половину свого врожаю.

У кооперативі типу МТС члени підписуються на довільні обсяги використання кожного з об'єктів матеріально-технічної бази. Після того як підписка відбулась, члени мають дотримуватись зазначених у ній обсягів. Кооперативу потрібно лише зібрати відповідну кількість зобов'язань для того, щоб гарантовано завантажити свої технічні засоби на повну потужність. Підписка повинна бути багаторічною, щоб покрити строки амортизації технічного засобу або, принаймні, строки повернення кредиту чи лізингу, якщо вони були задіяні.

Правила внутрішньої господарської діяльності кооперативу повинні передбачати жорсткі штрафні санкції у разі недотримання зобов'язань, крім випадку, коли член знаходить собі заступника, який згоден взяти на себе його зобов'язання і кандидатура якого приймається кооперативом. Розмір штрафних санкцій повинен відшкодовувати вартість простою техніки (дорівнювати постійним витратам).

У механізаторському кооперативі кожен член бере зобов'язання по веденню: кооперативом господарської діяльності у певному обсязі, який визначає сам член. Сума зобов'язань з діяльності всіх членів для кожного виду техніки повинна відповідати потужності цього виду техніки – однак обов'язково треба передбачити страхувальну маржу.

Перед створенням кооперативу (або при купівлі нової техніки вже існуючим кооперативом) доречно провести анкетування членів, щоб визначити їх потреби у кожній окремій одиниці техніки. Необхідно уникати таких ситуацій, коли у випадку поломок або поганих погодних умов, кооператив не зможе надавати послуги у тому обсязі, який заплановано.

Якщо сукупність потреб нижча за загальну потужність техніки, можна залучати нових членів або вибрати менш потужну техніку. Якщо попит на одну окрему одиницю техніки є недостатнім, то, принаймні, краще відмовитися надавати членам ці послуги.

Як тільки наміри членів з використання техніки стануть відомими, можна визначити розмір пайових внесків за одиницю використання.

Сукупність пайових внесків, які необхідно зробити для певного виду техніки, повинна відшкодувати витрати на придбання техніки у таких випадках:

- передачі техніки кооперативу його членом, вартість переданої техніки;
- придбання техніки на умовах лізингу, розмір першої річної виплати;
- купівлі, частина самофінансування, яка буде здійснена кооперативом з пайового фонду.

"Механізаторське коло" або обмін механізаторськими послугами – альтернатива кооперативу

Якщо сільськогосподарські виробники хочуть спільно використовувати техніку, якою вони володіють, не передаючи її у володіння кооперативу (тобто не купуючи її), то вони можуть обрати іншу форму співпраці: "механізаторське коло" або обмін механізаторськими послугами, що не є кооперативом, а системою взаємодопомоги.

У "механізаторському колі" кожен учасник залишається власником своєї техніки та надає послуги з механізації учасникам в обмін на інші послуги.

• Переваги

Порівняно з машинно-технологічним кооперативом "механізаторське коло" має такі переваги. Немає потреби створювати юридичну структуру – достатньо простої угоди між учасниками. Така форма співпраці не тягне за собою витрат на управління (діяльність), учасники ділять між собою організаційні завдання, які не є складними. Така форма менш обтяжлива для членів: не має ні зобов'язань з діяльності, ні пайових внесків; єдиним зобов'язанням є повернення обсягу послуг, який було отримано.

• Недоліки

Учасники не мають гарантії, що вони отримають послуги у необхідний для них момент. Дійсно, кожен учасник використовуватиме свою техніку в першу чергу для себе перед тим, як надавати послуги іншим.

Механізаторське коло не дозволяє спільно купувати техніку. Але це може бути правильним рішенням, коли фермери не готові створити справжній кооператив: у цьому випадку краще створити "механізаторське коло", яке ефективно функціонуватиме, ніж кооператив з механізації, який не діятиме взагалі. До того ж, форма обміну механізаторськими послугами може бути першим етапом до створення кооперативу, що дозволить навчитися працювати разом за принципом справедливості перед вступом до кооперативу.

Планування використання техніки

План використання техніки є головною умовою успішної діяльності механізаторського кооперативу.

За кілька місяців або тижнів до початку робіт члени повідомляють Виконавчому директору (якщо така посада передбачена) або голові кооперативу інформацію, необхідну для складання попереднього плану: розміщення земельних ділянок, які необхідно обробити; з яких треба зібрати врожай, дату засіву ділянки та різновид культури для того, щоб передбачити період дозрівання і т.д.

Якщо один з членів бачить, що цього року він не зможе дотримати своїх зобов'язань з діяльності (наприклад, він збере менше зернових, бо посіяв більше буряків, або тому, що посіви пшениці вимерзли), він повідомляє про таке становище негайно, що дозволить знайти заміну – наприклад, інший член, який посіяв більше зернових, або не член має потребу у послугі кооперативу.

У момент виконання робіт необхідно мати точні показники планів, прийняті за спільною згодою членів, звернувши увагу на такі пункти:

- стан ділянок – стан землі (наскільки вона підсохла) для її обробітку та сівби, дозрілість культур для збору врожаю;
- розміщення наділів, для того щоб обмежити непотрібні переміщення техніки;
- пріоритети у наданні послуг:
 - члени, які виконують свої зобов'язання з діяльності;
 - члени, які перевищують свої зобов'язання, та кооперування між кооперативами.

До того ж слід пересвідчитися, що встановлена черга не надає переваг одним і не ставить у гірше положення інших: наприклад, якщо один з членів був останнім, кому збирали пшеницю, він буде першим під час збирання соняшнику.

Кооператив може укласти угоди про взаємодопомогу із сусіднім кооперативом, щоб запобігти складнощам, пов'язаним з непередбаченими поломками. Якщо кооператив не може надати своїм членам ті послуги, які вони зобов'язалися отримати від нього, це зробить сусідній кооператив – і навпаки. Така взаємодопомога є більш бажаною, ніж здійснення робіт для членів поза їх зобов'язаннями з діяльності, бо система взаємодопомоги гарантує членам, що послуги, які вони мають отримати від кооперативу, будуть надані.

Необхідно встановити правила, які визначають порядок складання планів, але в усіх випадках члени повинні дійти згоди між собою. Велика гнучкість потрібна для пристосування до потреб господарств членів.

Виконання зобов'язань з діяльності

Якщо один член не може виконати свої зобов'язання з діяльності, існує багато можливостей вирішити цю проблему.

Якщо його зобов'язання тривалий час перевищує його потреби, він може передати надлишок зобов'язання іншому чи новому члену – це питання можна вирішити Правлінням без скликання Загальних зборів. Наприклад, сільськогосподарський виробник взяв зобов'язання зібрати врожай зі 100 гектарів через кооператив, але через рік він зменшує цю площу до 80 гектарів: він може віддати свою частку паю, яка дорівнює 20 гектарам, та відповідне зобов'язання третій особі.

Якщо мова йде про випадковий спад діяльності (наприклад 20 гектарів посівів пшениці вимерзло і фермер не буде збирати врожай з цієї ділянки), член може знайти заміну – іншого члена кооперативу, або нечлена.

У будь-якому випадку потрібна згода Правління. При відсутності вирішення подібної проблеми член повинен відшкодувати витрати, спричинені простоем техніки.

З другого боку, член може мати потребу у більшому обсязі послуг від кооперативу, ніж він передбачив у своєму зобов'язанні.

Якщо сукупність зобов'язань всіх членів не досягає необхідної потужності техніки кооперативу, він може взяти додаткове зобов'язання та зробити відповідні пайові внески. Або можна скупити пайові внески в іншого члена, який бажає зменшити свої зобов'язання.

У тому випадку, коли це неможливо, або йдеться про непостійну потребу, член може звернутися до кооперативу з проханням надати йому послуги поза його зобов'язаннями з діяльності, по мірі того, наскільки це можливо. Або ж можна знайти члена, який бажає знайти собі заміну для отримання цих послуг. У всіх цих випадках він сплатить нормальну ціну за послуги і матиме право на кооперативні виплати за всі отримані послуги, але не буде вносити додатковий пай у пайовий фонд.

Демократичне управління машинно-технологічним кооперативом

Як і всі види кооперативів, механізаторський кооператив діє на принципах демократичного управління. У механізаторському кооперативі, більше, ніж в будь-якому іншому, головним є щоденне дотримання таких принципів та прийняття рішень за згодою всіх його членів.

Насправді механізаторські послуги прямо впливають на організацію господарств членів кооперативу, що, наприклад, не відбувається у збутовому кооперативі де, починаючи з моменту, коли продукція поставлена у кооператив, спільним бажанням членів є продаж продукції за прийнятну ціну.

Члени мають право висловити свою думку при прийнятті всіх рішень, які стосуються організації роботи в кооперативі, бо це стосується також організації роботи в їх особистих господарствах. Необхідно дотримуватися правил, але необхідно зважати на особливі умови кожного члена кооперативу для уникнення непорозумінь та конфліктів.

Це ще один аргумент на захист маленьких механізаторських кооперативів, де легше домовитися між членами, розробити спільні плани та врегулювати непередбачувані ситуації.

Зарубіжний досвід

Найпростіша форма у використанні техніки є: *сусідська взаємодопомога* – усна домовленість між кількома фермерами, ОСГ та інших щодо спільного користування наявними та купленими технічними засобами (трактори, комбайни, автомашини, сільськогосподарські та інші машини). У цьому випадку платіж наймача (користувача) покриває всі витрати власника (оплата розстрочки, ремонт, пальне, транспорт). Такий вид потребує ретельного планування і фінансових відносин. Це, як правило, є наданням тимчасової допомоги у скрутних ситуаціях.

Гуртки із обміну техніки, до яких можуть належати десятки селян. Кожен самостійно має право вибору, якими видами техніки користуватися. Юридичною формою такого об'єднання є асоціація. Будь-хто, заплативши невеликий внесок, може увійти до складу гуртка і несе відповідальність за догляд техніки, яку використовував і користується можливостями, які надає організація, не беручи на себе певних юридичних і фінансових зобов'язань. Завдання гуртка із обміну технікою – облік техніки, яка є в членів, приведення попиту на неї у відповідність з пропозицією, інформація та консультація членів гуртка з питань використання капіталовкладень.

Машинні ринги – форма об'єднання господарюючих суб'єктів для спільного використання сільськогосподарської техніки і надання механізованих послуг стороннім організаціям. Машинний ринг не має власних машин, вони належать окремим членам рингу. Ринг є посередником в організації використання машин його членами, а також іншими зацікавленими особами. Суттєвою ознакою рингу є можливість його члена використовувати машини для власних потреб. Основа об'єднання – добровільність. Рішення щодо внесків, посередницьких тарифів і оплати машин приймають щорічні збори членів. Керівник рингу відповідає за посередництво в розподілі машин і послуг, забезпечує облік, сприяє у придбанні машин, необхідних для роботи.

Основні економічні переваги створення МТС

Економічне значення створення МТС полягає в:

- поповненні і оновленні машинно-тракторного парку галузі;
- радикальної модернізації машинно-тракторного парку сільського господарства за рахунок комплектування його високоефективною технікою;
- підвищенні рівня використання техніки у 2-3 рази при організації широкомасштабного маневрування і рейдування механізованих загонів, створюваних регіональними МТС;
- скороченні втрат сільськогосподарської продукції на 15-30% від біологічного урожаю за рахунок скорочення строків, високої якості збирання урожаю.

ЗАРУБІЖНЕ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ДОРАДНИЦТВО

*Генрі Джоргенсен (Henry Joergensen),
старший консультант*

Долгосрочная устойчивость сельскохозяйственных ОДХОД.

СОДЕРЖАНИЕ

- Часть 1: Датское сельское хозяйство
- Часть 2: Датская сельскохозяйственная консультационная служба
 - SEGES (ранее, Сельскохозяйственный центр знаний)
 - Местные консультационные центры FBO (фермерские организации)
- Часть 3: Историческое развитие
- Часть 4: Финансирование и инструменты

НЕСКОЛЬКО ФАКТОВ О ДАТСКОМ СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ

- 62% (2 700 000 га) всей земли обрабатываются
- 7% этих площадей обрабатываются органически
- 38 600 ферм (для сравн. 140 000 в 1970)
- 1360 садоводческих производителей
- Средний размер ферм 67,7 га (для сравн. 21 га в 1970)
- 18,6 млн. свиней на убой в год
- 10 млн. живых свиней экспортируется
- 582 000 дойных коров (9138 кг молока на корову)
- 80% выращиваемых злаков/растений используется на корм скоту
- Объем сельскохозяйственного экспорта DKK 156 млрд.
- Производимыми в Дании продуктами можно кормить 15 млн. человек

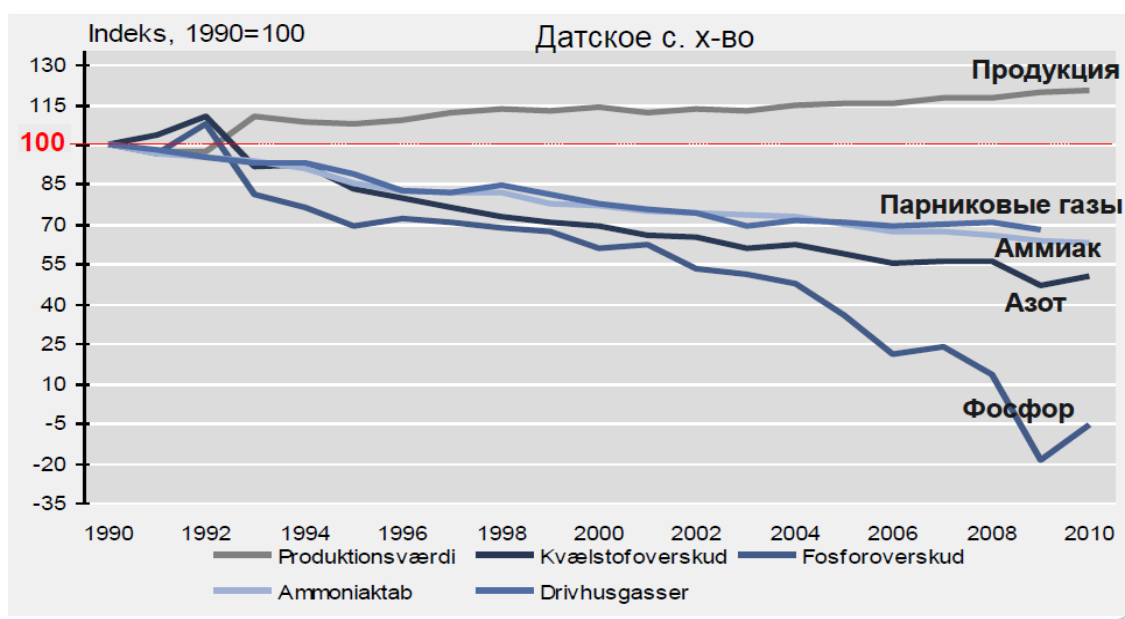
ХАРАКТЕРИСТИКИ ДАТСКОГО СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА

- Покрывается большим объемом регулирования, включая Общую сельскохозяйственную политику ЕС (*EU CAP*)
- Тенденция: больше крупных ферм и ферм на неполной ставке
 - Только треть датских фермеров на полную ставку работают фермерами
- Фермер:
 - Владеет и управляет своей собственной фермой
 - Хорошо образован и регулярно участвует в обучающих мероприятиях
 - Член фермерской организации
 - Продает и покупает большинство своих продуктов через принадлежащие фермерам кооперативы
 - Нанимает мало экспертов – вместо этого использует консультационные услуги

SEGES

ВЫЗОВЫ СОВРЕМЕННОСТИ

Производить больше, но меньше влиять на окружающую среду и учитывать благополучие животных, а также изменения климата – и при этом работать с прибылью

ДАТСКАЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННАЯ КОНСУЛЬТАЦИОННАЯ СЛУЖБА – ПАРТНЕРСТВО С ФЕРМЕРСКОЙ ОРГАНИЗАЦИЕЙ (FBO)

ДАТСКАЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННАЯ КОНСУЛЬТАЦИОННАЯ СЛУЖБА (DAAS)

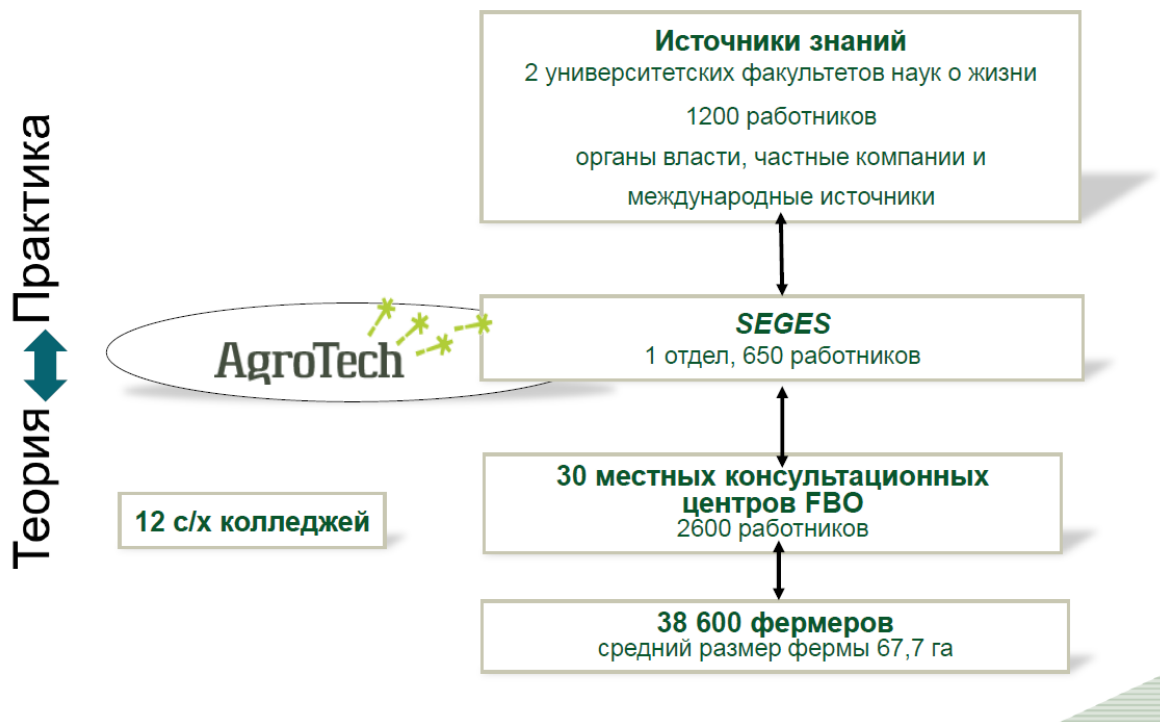
Главные принципы:

- Управляется и организуется фермерскими организациями (*FBO*)
- Фермеры платят
- Непредвзятость
- Нет задач инспектирования от имени правительства
- Услуги для всех отраслей производства (исключая лесное и рыбное хозяйство и ветеринарные услуги)
- Всеобъемлющий подход, включая технический, экономический и юридический аспекты

ПЕРЕДАЧА ЗНАНИЙ ПО-ДАТСКИ

- Товарищество с ограниченной ответственностью, принадлежит Датскому совету по сельскому хозяйству и продовольствию
- Партнер в *DLBR* – Датской сельскохозяйственной консультационной службе (*DAAS*)
- Является частью “*Agro Food Park*”
- Центр услуг и инноваций для местных центров с целью возглавить развитие
- Бесприбыльная организация (оборот EUR 130 млн.)
- Около 650 работников (на 2/3 академический состав)

«Наша задача – убедиться, что наши клиенты (консультанты) могут предоставлять услуги мирового уровня фермерам и сельскохозяйственной промышленности для повышения конкурентоспособности».

ФЕРМЕРЫ КОМАНДУЮТ

Совет директоров *SEGES*:

- 2 назначены Датским советом по сельскому хозяйству и продовольствию
- 3 представителя секторальных советов
- 3 внешних члена
- 1 директор из Датской сельскохозяйственной консультационной службы
- 2 представителя работников

Председатель

ЭКСПЕРТЫ *SEGES* РАБОТАЮТ В ТЕМАТИЧЕСКИХ КОМАНДАХ ПО С/Х ОПЕРАЦИОННЫМ ТЕХНОЛОГИЯМ (А.О.Т.):

- Возделывание почвы
- Благополучие животных, охрана их здоровья и их разведение
- Бизнес-финансы, налоги, законы
- Качество и безопасность продовольствия
- IT в фермерском деле
- Биоэнергетика
- Окружающая среда и природа
- Органическое хозяйство
- Строительство и трудовая среда
- Развитие села

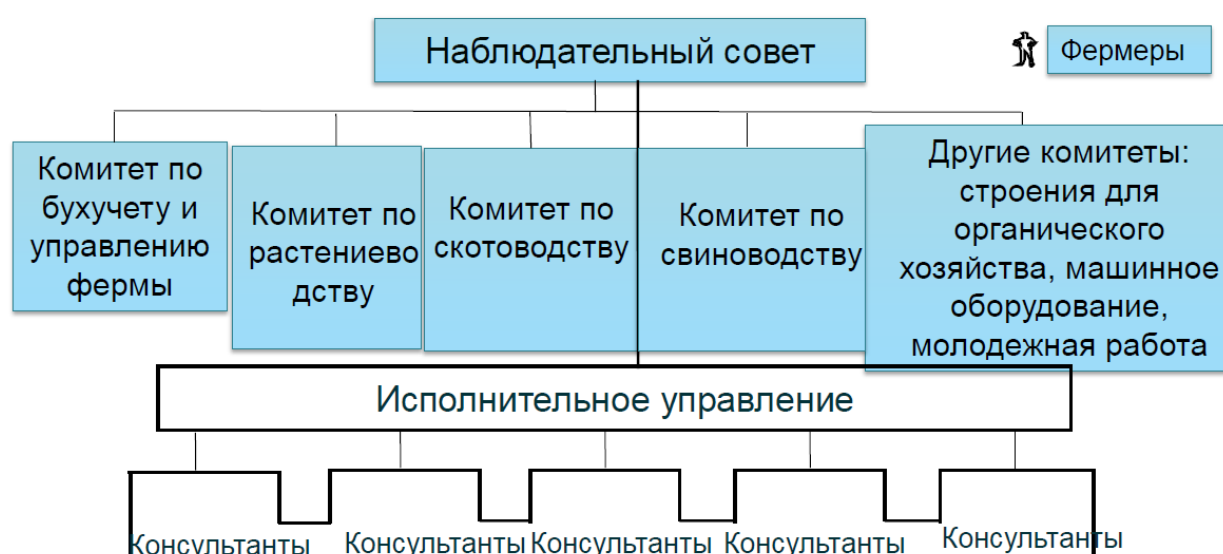
МЫ ТАКЖЕ РАБОТАЕМ НА МЕЖДУНАРОДНОМ УРОВНЕ

Мы сотрудничаем с учреждениями и компаниями знаний во всем мире по исследованию и разработке

- Пилотный проект развития ЕС по сельскому хозяйству и продовольствию: *EU - Pilot Integrated Agriculture and Food Development Project* Киргизстан 1996-98
- ЕБРР (EBDR), *TAM Programme: Dairy Spring II* (проект по подбору источников поставок молока) Киргизстан 2011-13

СТРУКТУРА УПРАВЛЕНИЯ МЕСТНЫХ КОНСУЛЬТАЦИОННЫХ СЛУЖБ FBO

Все местные консультационные центры FBO являются независимыми организациями и партнерами по *DLBR (DAAS)*

ДАТСКАЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННАЯ КОНСУЛЬТАЦИОННАЯ СЛУЖБА – БАЗОВАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

- Предоставлять фермерам наилучшие доступные знания
- Предоставлять практические решения для нужд фермеров
- Фиксировать и обрабатывать технико-экономические данные
- Вести учет на фермах для уплаты налогов и управления фермой
- Планировать и проводить испытания, анализы и тесты на местах
- Разрабатывать и проводить обучение, заточенное под потребности фермеров
- Обеспечивать обратную связь по практическим потребностям с научными и властными кругами

«Мы переносим знания и технологии на практику путем объединения результатов исследований с операционно, экономически и экологически жизнеспособными решениями, а также быстро и эффективно обеспечиваем доступность для пользователей».

КОНСУЛЬТИРОВАНИЕ ДОЛЖНО ПРИНОСИТЬ ПОЛЬЗУ ФЕРМЕРУ

Поэтому консультантам
необходимо хорошее
понимание:

- Технических вопросов
- Практики эффективного управления
- Использования инструментов ИТ
- Коммуникации
- Социальных процессов

«Концепция козырной карты» —
инструмент консультанта:

http://akademiet.vfl.dk/Konsulentydelsler/Raadgiverens_roller_og_vaerkt_ojskasse/English_trump_cards.aspx

ОСНОВАННЫЕ НА СОБСТВЕННЫХ ЗНАНИЯХ СИСТЕМЫ – ВАЖНЫЕ КОНСУЛЬТАЦИОННЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ

Датская система полевых испытаний разработана с 1992 года
Система полевых испытаний северных стран введена в 2006 году
DK – Landsforsøgene® – 1000 полевых испытаний для фермеров

19-Й ВЕК СТАЛ ПОВОРОТНЫМ ДЛЯ ДАТСКОГО СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА

- Первый в мире закон об образовании от 1814 года обеспечил всеобщее право на образование с 7 до 14 лет
- Первые местные фермерские организации учреждены в 1840-е, а на национальном уровне – в 1895 году
- Демократическая конституция от 1849 года давала право голоса всем мужчинам от 30 лет
- Народные высшие школы учреждены в 1850-х
- Переход от производства злаков к производству скота произошел в 1870-х и 1880-х
- Сельскохозяйственная консультационная служба известна с 1875 года
- Кооперативное движение началось в 1880-х

HJEDDING ANDELSMEJERI (КООПЕРАТИВНОЕ МОЛОЧНОЕ ХОЗЯЙСТВО, 1882)

Новые технологии и новые рынки открыли фермерам новые возможности, но требовали доступ к информации и знаниям

СТРУКТУРНОЕ РАЗВИТИЕ – ФЕРМЫ И КООПЕРАТИВЫ

	1903	1939	1964	1992	2009	2015
Всего ферм	260 000	210 000	175 000	75 000	47 384	31 622
Кооперативные молочные хозяйства	1 046	1 399	904	23	11	12
Всего членов	148 000	189 900	135 600	17 789	4 126	3 424
Кооперативные скотобойни	27	61	62	5	2	1
Всего членов	65 824	194 065	133 088	36 020	11 100	3 259

С 1870 по 1960 год сельское хозяйство было наиболее значительным сектором народного хозяйства Дании

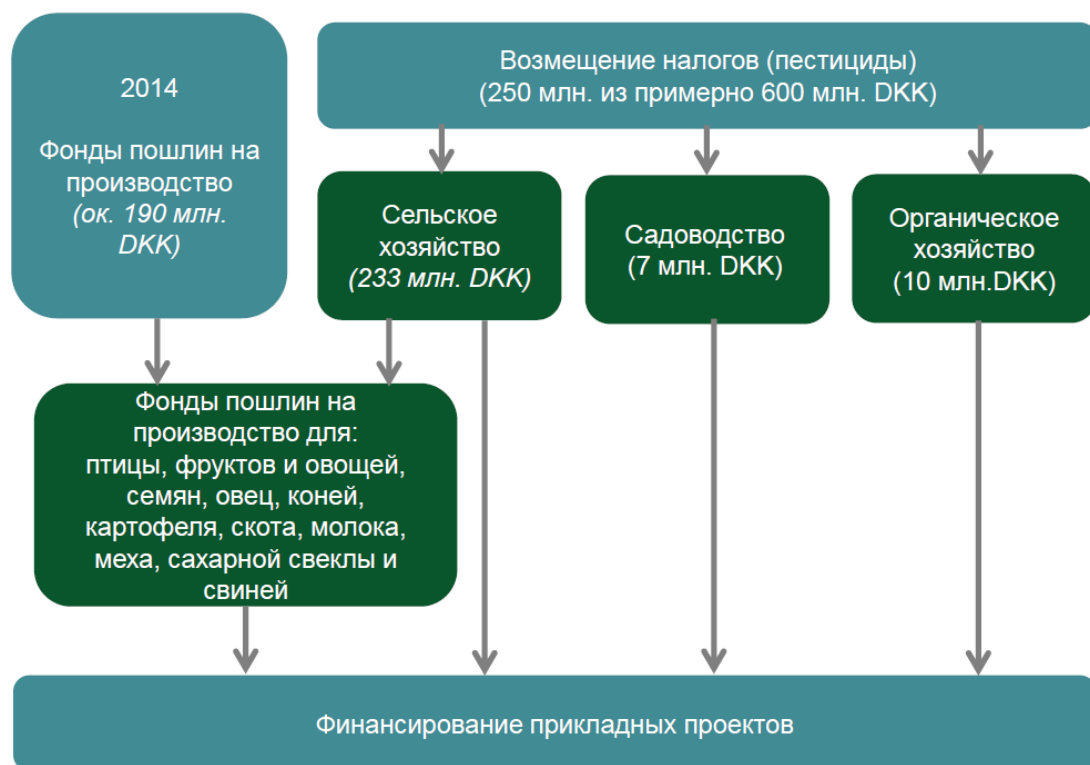

ПОДДЕРЖКА САМООРГАНИЗАЦИИ ФЕРМЕРОВ

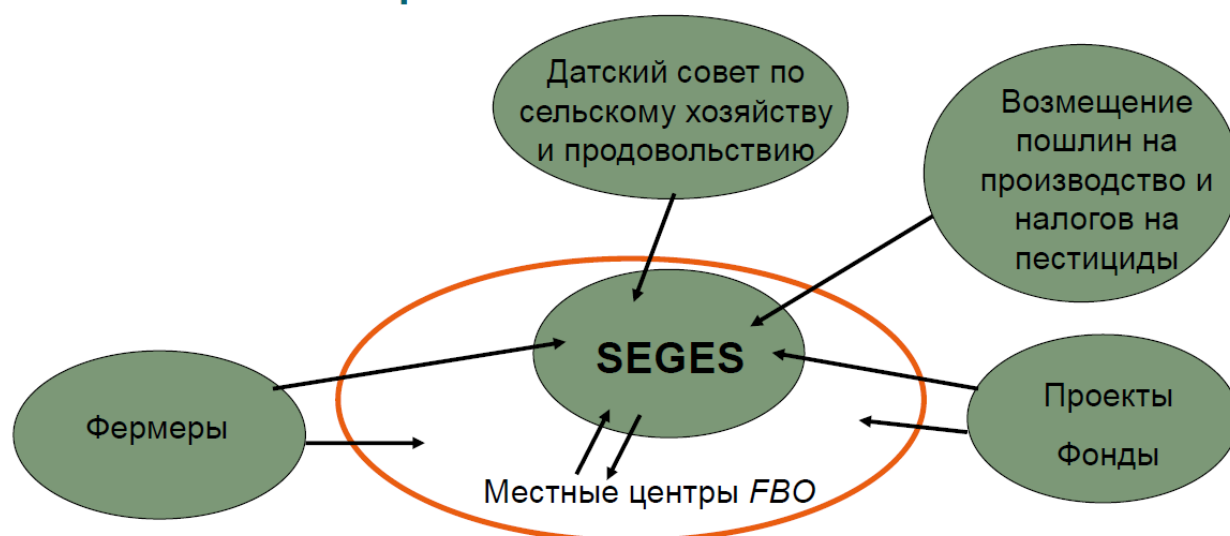
- Правительство признает важность развития сельскохозяйственного сектора и общественный интерес в нем
- Консультационная служба посредством собственных организаций фермеров
- Консультанты размещены в местном сообществе
- Фермеры должны были делать вклад собственными средствами
- Служба основана на коммерческом интересе
- Прочное доверие к консультантам и эффективности и подотчетности служб
- Расширение возможностей фермерского сообщества

ФИНАНСОВЫЕ И РЕГУЛЯТОРНЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ

- Государственная поддержка с 1887 по 2004 год
- Поддержка только для консультантов с академическим образованием
- Условие: консультанты должны быть свободны от коммерческих интересов
- В 1974-75 гг. государственная поддержка сельскохозяйственной консультационной службы составляла 55% общих расходов
- С 1988 года постепенное сокращение поддержки
- Возмещение налогов и пошлин на производство в случае решения задач по развитию

ДЕНЕЖНЫЙ ПОТОК В ДАТСКОЙ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ КОНСУЛЬТАЦИОННОЙ СЛУЖБЕ

Никаких правительственных субсидий (отменены в 2004 году)

РАСПРЕДЕЛЕНИЕ ДОХОДОВ В 2014 ГОДУ – SEGES

(ДО СЛИЯНИЯ В 2015 ГОДУ С ДАТСКИМ СВИНОВОДЧЕСКИМ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИМ ЦЕНТРОМ)

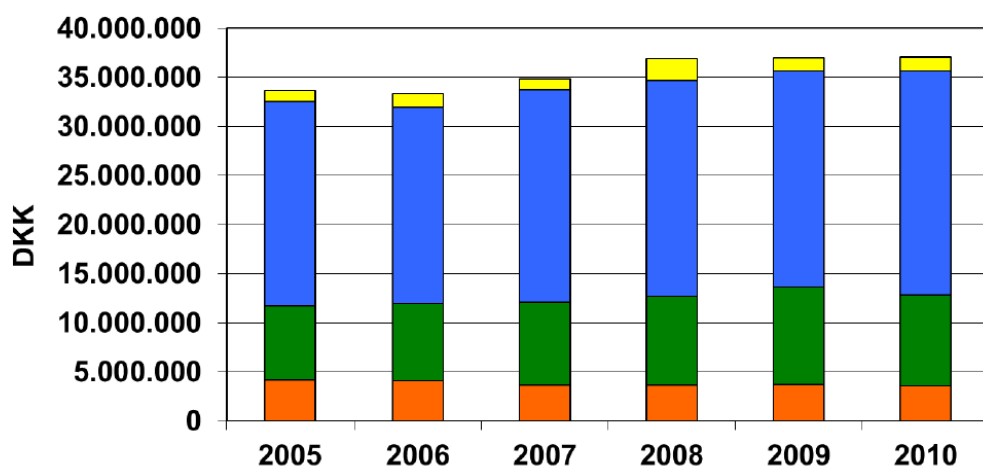

Оборот в 2014 году

626 млн. DKK /

84,4 млн. EUR

ДОХОДЫ СРЕДНЕГО ПО РАЗМЕРАМ КОНСУЛЬТАЦИОННОГО ЦЕНТРА FBO – 2005–2010 (ДАТСКИЕ КРОНЫ)

Членская подписка
Департ. экономики

Member subscription

Economical dep.

Plant production dep.

Other income

Деп. растениеводства

Другие доходы

УСТОЙЧИВОСТЬ – ДАТСКИЙ ПУТЬ

- Консультационная служба основана на самоорганизации фермеров
- Высокий уровень образования среди фермеров и консультантов
- Высокий организационный уровень среди фермеров
- Государственные средства были вложены в развитие сельскохозяйственных консультационных служб *FBO* (фермерских организаций)
- Постепенная реорганизация консультационной службы от субсидируемой государством к самофинансирующимся *FBO*
- Четкая ориентация на рынок на основе кооперативов
- Тесное сотрудничество между органами власти, исследовательскими учреждениями и консультационной службой
- Возмещение налогов и пошлин софинансирует исследования и инновации
- Бухгалтерские/экономические консультации и основанные на собственных знаниях системы формируют хребет консультационной службы

ОБЩЕСТВА, КУЛЬТУРЫ И ИСТОРИЧЕСКИЕ
ОБСТОЯТЕЛЬСТВА РАЗЛИЧАЮТСЯ – ПОЭТОМУ И
КОНСУЛЬТАЦИОННЫЕ СЛУЖБЫ НАДО ВЫСТРАИВАТЬ
НА ОСНОВЕ МЕСТНЫХ ЗАПРОСОВ, СОЦИАЛЬНЫХ
СТРУКТУР И СОБСТВЕННЫХ МОДЕЛЕЙ ДЛЯ
ФИНАНСИРОВАНИЯ ТАКИХ СЛУЖБ
– ТЕМ НЕ МЕНЕЕ, МЫ МОЖЕМ УЧИТЬСЯ И ЧЕРПАТЬ
ВДОХНОВЕНИЕ ДРУГ У ДРУГА

*Эрих Вальдмайер (Erich Waldmeier),
делегат Международной академии
сельских консультантов*

Темы

- Консультативная система
- Роль консультационных служб
- Задачи, стоящие перед сельским хозяйством
- Какую поддержку могут оказать консультационные службы
- Для кого предназначены консультационные службы
- Содержание, целевые группы, методы
- Организационные структуры и финансирование
- Консультационная служба с учетом I-III
- Заключение
- Предлагаемые способы адаптации стратегий консультационных служб при участии Продовольственной и сельскохозяйственной организации (FAO)
- Предлагаемые способы адаптации квалификационной системы консультационных служб при участии Международной академии сельских консультантов (IALB)

Консультативная система

Консультативная система определяется:

I.	Содержанием и методами консультирования	(какие задачи, для каких целевых групп, какие требования / потребности, и как они выполняются / удовлетворяются)
II.	Организацией консультирования	(право собственности, поставщики услуг, внешние воздействия / управление, квалификация персонала)
III.	Финансированием консультирования	(кто платит и по каким причинам, с учетом правовых норм)

Роль консультационных служб

Позиция Международной академии сельских консультантов в отношении «роли консультационной деятельности»:

- ▶ Система AKIS для обмена знаниями и инновациями в сфере сельского хозяйства (профессиональное образование, обучение, информация, консультирование и научные исследования) является вспомогательным средством реализации общеевропейской и национальных политик **с целью нахождения оптимального баланса между личными стремлениями и общественными интересами.**
- ▶ Сельскохозяйственные консультационные службы важны как **инструмент для успешной реализации Единой сельскохозяйственной политики (ЕС) и национальных аграрных политик**, потому что не все поддается регулированию исключительно «жесткими» предписаниями и законами; необходимо также разъяснять принимаемые меры и оказывать содействие в их выполнении.

Задачи, стоящие перед сельским хозяйством

Потребность в изменениях/адаптации – это наиболее часто встречающаяся необходимость!

- ▶ **политические приоритеты** постоянно меняются (под влиянием глобализации)
- ▶ **экономическая ситуация** также постоянно претерпевает изменения (местная система снабжения/ система поддержки/ конкуренция возможностей импорта и экспорта)
- ▶ лучшее понимание **агроэкологических требований** (предотвращение загрязнения среды; сохранение природных ресурсов; эффективное использование энергетических ресурсов)
- ▶ влияние **изменения климата** очевидно (новые болезни / насекомые-вредители; управление водными ресурсами; новые породы и сорта; новые системы ведения фермерского хозяйства)

Какую поддержку могут оказать консультационные службы

Помимо необходимой специализированной технической консультационной поддержки **фермерам необходима поддержка в развитии стратегического мышления и налаживании связей!**

- ▶ принципы деятельности фермеров должны учитывать требования будущего; **консультационная служба, оказывающая помощь фермерам до начала и во время реализации запланированных изменений**, должна быть большим, чем просто некий технический эксперт
- ▶ фермеры смогут успешно воспользоваться имеющимися возможностями, если они будут включены в стоимостную цепочку, и, главным образом, если все мелкие фермеры будут действовать сообща; **Консультационная служба должна быть помощником групп и сетей, чтобы она могла достичь различных целевых групп**
- ▶ Для решения агроэкологических вызовов и проблем, связанных с климатическими изменениями, фермеры должны пополнять свои знания и обмениваться опытом между собой и партнерами по исследованиям и отрасли, в которой они работают; **консультационная служба должна инициировать / сопровождать / распространять новые подходы**

Для кого предназначены консультационные службы

- С 2010 г. **Глобальный форум сельских консультативных служб (GFRAS)** ставит перед собой задачу обеспечить активную поддержку и лидерство сельских консультационных служб в условиях глобального развития

- **Продовольственная и сельскохозяйственная организация (ФАО) со своим Отделом распространения опыта и исследований** предоставляет специальные знания и опыт, а также публикации по аспектам консультирования

Food and Agriculture Organization
of the United Nations

- Финансируемый ЕС научно-исследовательский проект **PRO AKIS** представит в 2015 г. результаты по 27 различным сельскохозяйственным системам ЕС для обмена знаниями и информацией (AKIS)

Содержание, целевые группы, методы

Система PRO AKIS предусматривает следующее разграничение (27 стран ЕС)

Главные целевые группы для консультирования (1 – наиболее важные, 2 – важные, 3 – менее важные)											Основные методы консультативной работы		
Крупные коммерческие фермы (валовая прибыль > 48000 €)	Средние коммерческие фермы (валовая прибыль > 19200 € и < 48000 €)	Малые коммерческие фермы (валовая прибыль < 19200 €)	Низкоотоварные фермы (производящие немного больше, чем им необходимо для собственных нужд, прибол. 1-5 га)	Низкоотоварные фермы (производящие немного больше, чем им необходимо для собственных нужд, прибол. 1-5 га)	Фермеры по совместительству	Группы сельскохозяйственных производителей	Фермеры-молодежь	Фермеры-женщины	Служащие ферм	Прочее	Индивидуальные	Групповые	Массовые
↑	↑										↑	↑	
?	?										?	?	

Содержание, целевые группы, методы

- **консультационная служба** не зависит от других элементов системы **AKIS** (используемый на практике термин для обозначения Сельскохозяйственной системы для обмена знаниями и информацией – *Agricultural Knowledge and Information System*)
- Если консультационная служба предназначена для фермеров, прошедших **профессиональное обучение и имеющих хороший доступ к информации и исследованиям**, то это не значит, что она пригодна и для с трудом выживающих фермерских семей **без сельскохозяйственного образования и опыта**
- Существует большая разница между консультативными системами, сфокусированными на **небольших фермах** (-> Консультирование), и на **работе с группами**, а также с использованием **средств массовой информации** (-> Распространение опыта)
- Разница существует и между системами, для которых приоритетом являются **частные интересы небольших целевых ферм** (-> Развитие сельского хозяйства), и **оказание воздействия на группу в регионе** (для общества -> Развитие села)

Организационные структуры и финансирование

Система PRO AKIS предусматривает следующее разграничение (27 стран ЕС)

COUNTRY СТРАНА	Type of dominant advisory organisation Преобладающий тип консультативной организации	public organisations	общественные организации
		research institutes	научно-исследовательские институты
		chamber of agriculture	сельскохозяйственная палата
		farmer-based organisations	фермерские организации
		private organisations	частные организации
		NGOs	негосударственные организации

Для финансирования функций консультационных служб имеется почти столько же различных систем, сколько существует и самих стран; государственные / государственно-частные / полностью частные

Организационные структуры и финансирование

Другой подход к систематизации был представлен на ежегодной конференции Глобального форума сельских консультативных служб в Берлине в 2013 году

Институциональные механизмы сельских консультационных услуг

В таблице показаны 13 различных моделей	Финансирование служб					
	Обеспечение работы службы	Государственный сектор	Частный сектор: Фермеры	Частный сектор: Компании	Третий сектор: Неправительственные организации	Третий сектор: Фермерские организации
	Государственный сектор	Публичное распространение опыта	Распространение опыта за оплату	Частный или третий сектор, нанимающий агентов по распространению опыта из государственного сектора		
	Частный сектор: Компании	Контракты или субсидии, финансируемые за счет государства, для поставщиков услуг из частного или третьего сектора	Приватизированные службы распространения опыта, фермеры оплачивают работу	Информация, предоставляемая при продаже исходных ресурсов	Агенты по распространению опыта из частной компании, нанимаемые неправительственными организациями	Фермерские организации привлекающих агентов по распространению опыта из компаний
	Третий сектор: Неправительственные организации (НПО)		Агенты по распространению опыта, нанимаемые НПО; фермеры оплачивают работу		Агенты по распространению опыта, нанимаемые НПО; бесплатное обслуживание	
	Третий сектор: Фермерские организации (ФО)		Агенты по распространению опыта, нанимаемые ФО; фермеры оплачивают работу		НПО, финансирующая агентов по распространению опыта, которые наняты ФО	Агенты по распространению опыта, нанимаемые ФО; бесплатное обслуживание членов

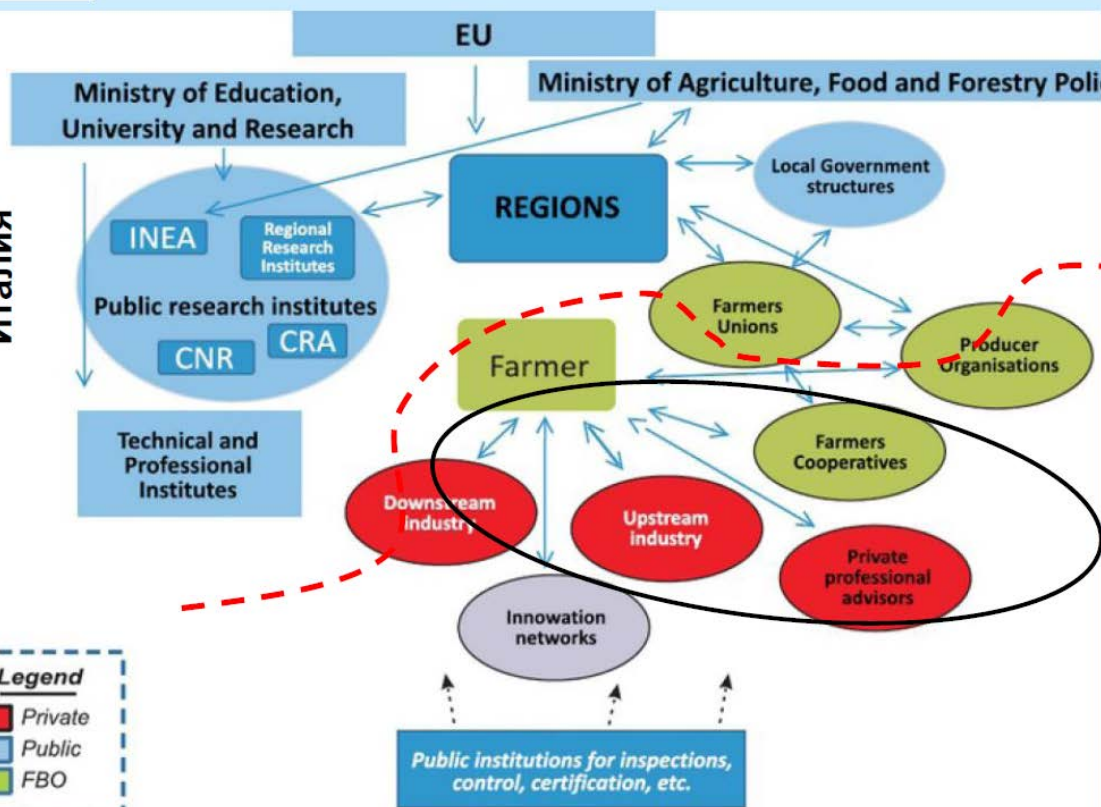
Консультационная служба с учетом I-III

- В Европе **консультативные системы**, созданные на основе 100% государственного финансирования и государственных консультационных служб (или взносов в Сельскохозяйственные палаты), все больше и больше переходят к моделям, где **государственное финансирование сокращается**.
- В некоторых странах задача консультирования была делегирована от государства **на уровень областей/регионов**, при этом с обязательным самофинансированием
- Таким образом, сделан небольшой шаг для полного выхода государства из этой деятельности и делегирования прав и обязанностей **частным консалтинговым компаниям, получающим плату за предоставляемые услуги**.

Результат:

- Целевая группа – **экономически сильные фермы**
- Основное внимание уделяется **консультированию небольших ферм** (разобщенных)
- Важно положение **первичных поставщиков (сырья)** в специализированном консалтинге
- Дистанция между исследователями и фермерами больше**
- Задачи, **представляющие интерес для общества, не реализуются** (нет распространения опыта)
- Нет заинтересованности в **развитии села** (если проблемы -> новые действующие лица/финансирование)

Пример 1:
Италия

Слайд 13	
IALB	EU EC
Ministry of Education, University and Research	Министерство образования, университетов и научных исследований
Ministry of Agriculture, Food and Forestry Policies	Министерство сельского хозяйства, продовольствия и лесного хозяйства
INEA	Исполнительное агентство по инновациям и сетям
Regional Research Institutes	Региональные научно-исследовательские институты
Public research institutes	Общественные научно-исследовательские институты
CNR	Национальный научно-исследовательский совет
CRA	Совет по научным исследованиям и экспериментированию в области сельского хозяйства
Technical and Professional Institutes	Технические и профессиональные институты
REGIONS	РЕГИОНЫ
Local Government structures	Органы местного самоуправления
Farmers Unions	Союзы фермеров
Farmer	Фермер
Producer Organisations	Организации производителей
Farmers Cooperatives	Фермерские кооперативы
Downstream industry	Перерабатывающая отрасль
Upstream industry	Сырьевая отрасль
Private professional advisors	Частные профессиональные консультанты
Innovation networks	Инновационные сети
Public institutions for inspections, control, certification, etc.	Государственные учреждения для проверок, контроля, сертификации и т.д.
Legend	Условные обозначения
Private	Частные
Public	Государственные
FBO	Фермерские организации (ФО)

Консультационная служба с учетом I-III

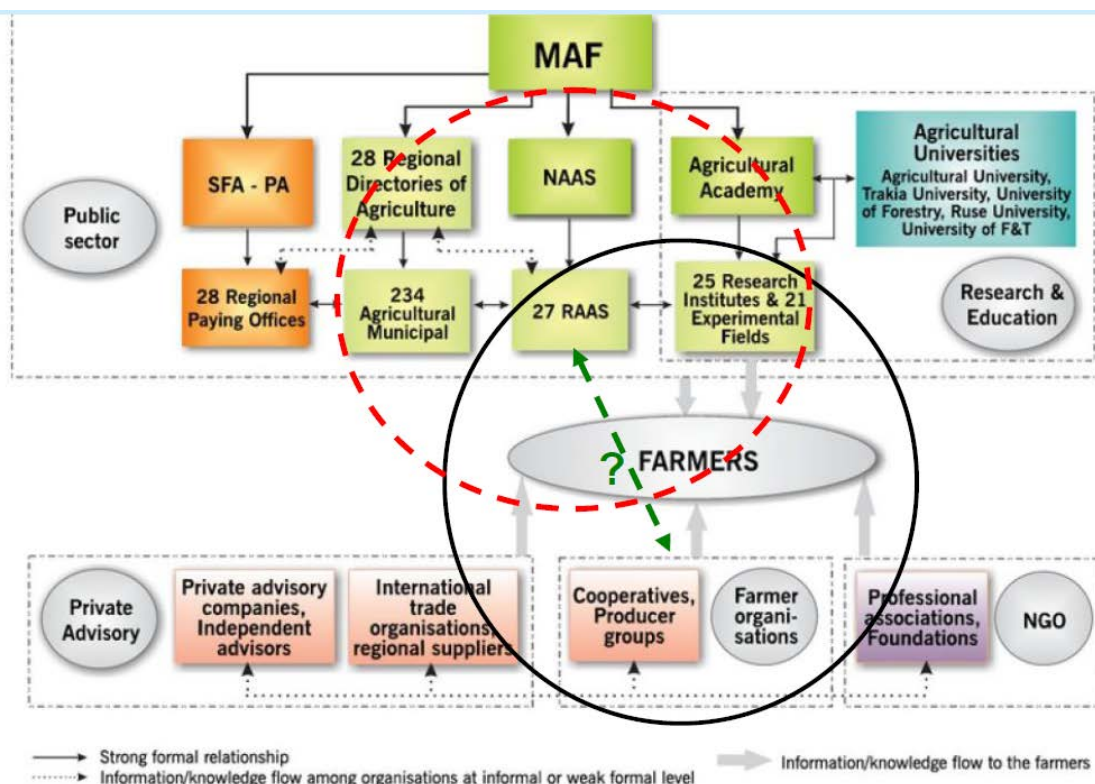
- В некоторых системах сельского хозяйства ситуация совершенно другая: всегда были или в какой-то момент появились **много семейных ферм, занимающихся низкотоварным сельским хозяйством**
- При использовании приватизированной консультационной службы вы не сможете достичь целевой группы; должен быть **посредник** между государственной политикой, научными исследованиями, стоимостными цепочками, кредитами и множеством небольших ферм
- Без государственного финансирования эта **задача по распространению опыта** или **передаче инноваций** не может быть реализована (для этого необходима соответствующая политика)

Результат:

- Целевой группой являются **экономически сильные фермы**
- Основное внимание уделяется **консультированию групп** (совместная деятельность, фермерские организации)
- Завершающие (перерабатывающие) этапы стоимостной цепочки** могут играть объединяющую роль
- Исследователи и фермеры** сводятся вместе в **сетях**
- Реализуются задачи, **представляющие интерес для общества** (групп с большим числом заинтересованных лиц)
- Подходом является **развитие села** в регионах, находящихся в неблагоприятном положении

Пример 1: Болгария

Слайд 16

MAF	Министерство сельского хозяйства и продовольствия
Public sector	Государственный сектор
SFA – PA	Государственный фонд сельского хозяйства – Платежное агентство
28 Regional Directories of Agriculture	28 региональных каталогов по сельскому хозяйству
NAAS	Национальная сельскохозяйственная консультационная служба
Agricultural Academy	Сельскохозяйственная академия
Agricultural Universities	Сельскохозяйственные университеты
Agricultural University, Trakia University, University of Forestry, Ruse University, University of F&T	Сельскохозяйственный университет, Тракийский университет, Лесотехнический университет, Русенский университет, Университет F&T
28 Regional Paying Offices	28 региональных платежных учреждений
234 Agricultural Municipal	234 сельскохозяйственных муниципальных службы
27 RAAS	27 региональных сельскохозяйственных консультационных служб
25 Research Institutes & 21 Experimental Fields	25 научно-исследовательских институтов и 21 опытное поле
Research & Education	Научные исследования и образование
FARMERS	ФЕРМЕРЫ
Private Advisory	Частные консультанты
Private advisory companies, Independent advisors	Частные консалтинговые компании, Независимые консультанты
International trade organisations, regional suppliers	Международные торговые организации, региональные поставщики
Cooperatives, Producer groups	Кооперативы, Группы производителей
Farmer organisations	Фермерские организации
Professional associations, Foundations	Профессиональные ассоциации, Фонды
NGO	НПО
Strong formal relationship	Сильные формальные отношения
Information/knowledge flow to the farmers	Поток информации/знаний для фермеров
Information/knowledge flow among organisations at informal or weak formal level	Поток информации/знаний среди организаций на неформальном или слабом формальном уровне

Заключение

- Предоставить общие рекомендации затруднительно. Но очевидно, что вам нужен **посредник** между государственной сельскохозяйственной и сельской политикой и непосредственно заинтересованными лицами (Единая сельскохозяйственная политика ЕС, Продовольственная и сельскохозяйственная организация (ФАО), Глобальный форум для сельских консультационных служб, Европейский форум для сельских консультационных служб, Международная академия сельских консультантов)
- Без государственного финансирования эта задача по **распространению опыта** и **передаче инноваций** не сможет быть реализована
- Консультативные системы **должны развиваться**
- Для консультативной системы необходим **квалифицированный персонал с хорошими коммуникационными навыками**

Предлагаемые способы адаптации стратегий консультационных служб при участии Продовольственной и сельскохозяйственной организации (ФАО)

Д-р Магдалена Блум, специалист по системам распространения опыта

Развитие плюралистических консультативных систем

- ориентация на спрос
- ориентация на рынок

Совершенствование инновационных систем

- Создание или развитие сетей для заинтересованных лиц
- Содействие появлению инноваций
- Необходимы институциональные, социальные, финансовые и др. инновации

Изменения в управлении и способы воздействия

- Сотрудники консультационной службы должны реагировать на возникающие проблемы и постоянно адаптировать предоставляемый сервис и свои подходы к решению задач
- Учреждения должны оставаться гибкими и адаптироваться к изменениям

Предлагаемые способы адаптации квалификационной системы консультационных служб при участии Международной академии сельских консультантов

Квалификационная система CECRA (сертификация европейских сельских консультантов)

Учебные программы, считающиеся пригодными для консультативной работы:

- Профиль моих консультантов / мое отношение к консультативной деятельности / развитие личных качеств
- Коммуникация / отношения с клиентами
- Работа в команде и управление командой
- Риторика, навыки презентации
- Управление своими делами и своим временем
- Управление проектами / предоставление консультаций по проектам
- Разработка процессов консультирования
- Консультирование в сложных ситуациях / управление изменениями
- Проведение собраний и управление ими
- Маркетинг / связи с общественностью
- Образование и управление событиями
- Помощь и работа с группами
- Основы посредничества
- Консультирование и оказание помощи предприятиям и группам в стратегически важных вопросах
- Наставничество (Коучинг) – Введение

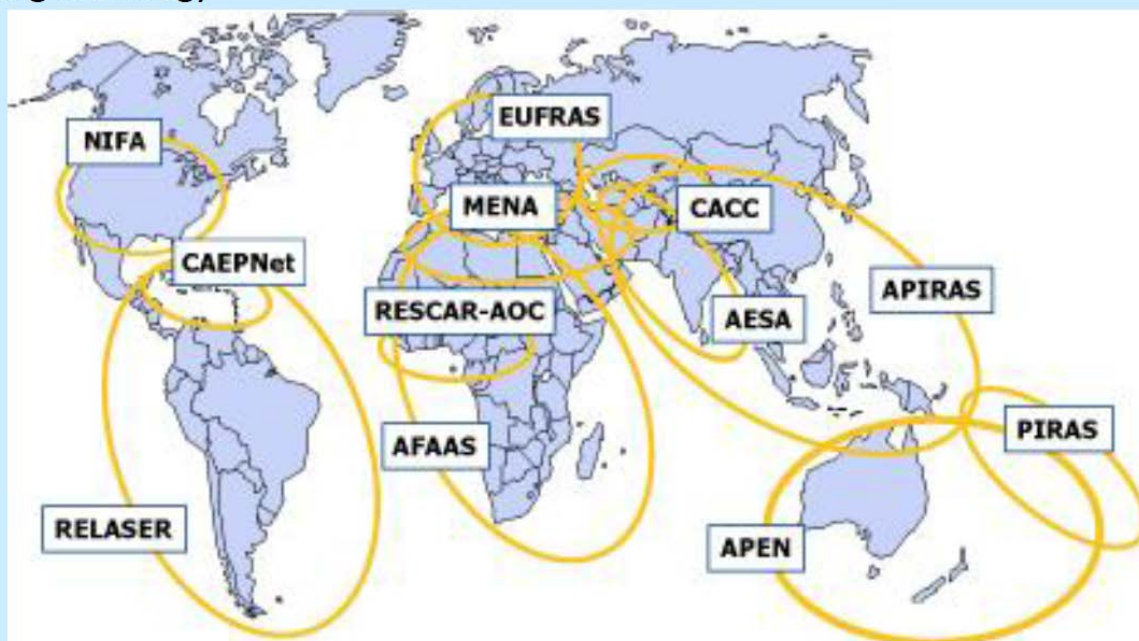
История развития Сети Международной академии сельских консультантов (www.ialb.org)

- 1961 год основания, 54 года сетевой работы, **54 ежегодные конференции**
- 1991 начало проведения **летнего семинара по методам консультирования** и обмен визитами (всего проведено 24 семинара)
- 2003–08 инициатива для **Европейского проекта межрегионального сотрудничества INTERREG – Сеть R.E.N.E.**
- 2007 **начало проекта CECRA (сертификация европейских сельских консультантов)**
- 2011 участие Международной академии сельских консультантов в **диалоге о политике сельских консультативных служб в ЕС** (подготовка Единой сельскохозяйственной политики на 2014 – 2020 гг.)
- 2011 Международная академия сельских консультантов **принимает участие в деятельности Глобального форума сельских консультативных служб** и берет на себя инициативу по созданию более масштабной Сети в Европе
- 2013 по инициативе Международной академии сельских консультантов **создан Европейский форум для сельских консультационных служб**
- 2015 около **600 индивидуальных членов / 15 организаций**

Участники региональной сети GFRAS

(Глобальный форум сельских консультативных служб) в 2015 г.
(www.g-fras.org)

Слайд 23

NIFA	Национальный институт продовольствия и сельского хозяйства (NIFA)
CAEPNet	Карибская сеть распространителей сельскохозяйственного опыта (CAEPNet)
EUFRAS	Европейский форум для сельских консультационных служб (EUFRAS)
MENA	Ближневосточная и североафриканская сеть распространения опыта (MENA)
RESCAR-AOC	Сеть сельскохозяйственных и сельских консультационных служб – Западная и Центральная Африка (RESCAR-AOC)
AFAAS	Африканский форум для сельскохозяйственных консультационных служб (AFAAS)
CACC	Сеть сельских консультационных служб стран Средней Азии и Кавказа (CACC)
AESA	Распространение сельскохозяйственного опыта в Южной Азии (AESA)
APIRAS	Сеть сельских консультационных служб азиатско-тихоокеанских островов (APIRAS)
PIRAS	Сеть сельских консультационных служб тихоокеанских островов (PIRAS)
RELASER	Латиноамериканская сеть сельских служб по распространению опыта (RELASER)
APEN	Австралазийско-тихоокеанская сеть распространения опыта (APEN)

Щоденно актуальна інформація з життя
АПК та села на нашій сторінці
<https://www.facebook.com/adm.NAAASU>

До забезпечення малих та середніх сільгоспвиробників кредитами долучаються місцеві бюджети

Сільгоспвиробники постійно відчують гостру нестачу обігових коштів та обмежені можливості для кредитування. Такі заяви лунають і тепер, коли відбуваються осінні польові роботи. За масштабами вони мало чим поступаються весняним, і тому потребують чималих капіталовкладень.

Найбільше проблема доступу до фінансових ресурсів дошкуляє малим та середнім сільгоспвиробникам. На відміну від великих сільгоспідприємств вони не мають змоги запропонувати кредиторам достатнього заставного майна, та й вартість кредитних коштів стає на заваді. З цієї причини їх здебільшого обділяють своєю увагою комерційні банки, яким, вочевидь, вигідніше кредитувати великі агропідприємства.

Проте вихід із такої непростой ситуації знайти можна. Для цього варто долучити можливості місцевих бюджетів і спрямувати їх на відшкодування частини відсоткових ставок комерційних агрокредитів. І така практика вже почала застосовуватись у кількох областях.

Як здійснюється ця робота на місцях і які перспективи вона має? Цьому присвячувалося дослідження, яке протягом квітня-травня поточного року проводив Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень на замовлення Проекту USAID «АгроІнвест». Нещодавно його результати були оприлюднені. Докладно познайомити з ними взялася Наталія ЛІЩИТОВИЧ, керівник напряму «Стимулювання доступу аграріїв до фінансування».

- Про які сільгоспкредити йдеться в дослідженні і кого вони стосуються?

- Йдеться про підтримку комерційного кредитування малих та середніх сільгоспвиробників, яке надається фінансовими організаціями – банками, кредитними спілками.

Власне, передбачається, що підтримку надають місцеві бюджети. Вони перетворюються на активного третього учасника процесу, бо перебирають на себе відшкодування частини відсоткових ставок, тобто частину вартості кредитування. Тим самим місцеві бюджети заохочують малих та середніх сільгоспідприємців кредитуватися, допомагають їм вчасно і в повному обсязі повертати взяті позики, а також – і це головне – забезпечують значне, в рази, збільшення обсягів агрокредитування дрібних сільгоспвиробників, які наразі практично позбавлені будь-якого фінансування.

Такий підхід важить вельми багато. По-перше, він абсолютно ринковий, оскільки стосується комерційного фінансування. По-друге, він стимулює прискорений розвиток малих та середніх господарств. До того ж, він формує особливу довіру фінансових установ до позичальників, а в останніх посилює віру в те, що у будь-який момент при виникненні потреби в грошах вони можуть скористатися можливостями банків та кредитних спілок.

- В яких областях проводилося дослідження, і чому увага була прикута саме до них?

- Дослідження проводилося в трьох областях. Вони були обрані на основі статистичних даних щодо обсягів та змісту підтримки малих та середніх сільгоспвиробників. Виявилося, що найактивніше в цьому напрямку діють Львівська та Волинська області. Крім того, в Рівненській області також прагнуть надавати фінансову допомогу малим та середнім сільгоспвиробникам.

- Якою була мета дослідження?

- Головна мета полягала в тому, щоб з'ясувати, як має бути організована дієва підтримка малих та середніх сільгоспвиробників за рахунок місцевих бюджетів, на що вона зараз спрямована, якою є її

ефективність і як її можна поліпшити. Нам важливо було про це дізнатися, аби згодом узагальнити та проаналізувати отриманий матеріал, опрацювати накопичений досвід та запропонувати іншим областям у вигляді взірцевого набору процедур, підходів, документації, методів моніторингу та аналізу ефективності тощо. Зараз особливо важливо не лише мати певні здобутки у тій чи іншій сфері, а й максимально їх поширювати, причому у вигляді готових до використання модулів та пакетів. Лише тоді вони забезпечать багатократний економічний ефект і допоможуть країні якнайшвидше вийти із затяжної економічної кризи.

- Чому дослідження поширювалося лише на малих та середніх сільгоспвиробників?

- Головним чином тому, що перед великими сільгосппідприємствами здебільшого питання щодо потреби такої підтримки зараз не постає. Вони мають достатні джерела фінансування і активно ними користуються. Тому вони переважно не покладаються на допомогу з боку місцевих бюджетів або від держави. І цей напрям, з огляду на зазначену специфіку, не є фокусом роботи нашого Проекту.

Натомість ми приділяємо велику увагу розвитку малого та середнього сільгосппідприємництва. Це зумовлено одразу кількома вагомими причинами. Одна з них - економічна криза. Через неї фінансовий сектор втратив чимало вільних коштів, які міг би спрямувати на розвиток малого та середнього агробізнесу.

Друга причина нашої підвищеної уваги до малих та середніх сільгоспвиробників спричинена тим, що вони виробляють значну частку продукції в певних секторах агровиробництва: понад 70% молока, понад 80% овочевої продукції, понад 90% картоплі. Ну, й не можна не сказати, що саме дрібне підприємництво є основою існування сільських громад, всієї інфраструктури на селі, запорукою і джерелом її розвитку.

Разом з тим, саме ця категорія сільгоспвиробників повністю позбавлена будь-якого зовнішнього фінансування. Тому ми вирішили дізнатися, як про них дбають на місцевому рівні, та докласти зусиль до вдосконалення й поширення цього досвіду, адже, як уже було сказано, саме малий і середній агробізнес суттєво впливає на соціально-економічний розвиток сільських територій, де він працює.

- Гадаю, актуальність цього дослідження особливо зростає у контексті можливого створення фермерських господарств сімейного типу? Фахівці запевняють, що це може відбутися вже найближчим часом.

- Ми вважаємо, що наша програма підтримки малих та середніх сільгоспвиробників за рахунок місцевих бюджетів має критично важливе значення для розвитку, в тому числі, й сімейних фермерських господарств. Бо доступ до фінансування зараз стримується двома головними факторами. Перший з них – нині немає до кого звернутися за грошима, а другий – якщо ви вже знайшли, до кого звернутися, то часто-густо буває так, що вартість такого фінансування залишається занадто великою і тому економічно не вигідною. А така програма дозволить тій же сімейній фермі успішно розпочати чи розвинути власне виробництво в доволі стислий термін.

- Наскільки успішно реалізується така програма пільгового сільгоспкредитування в досліджених регіонах?

- Одразу уточню – те, про що ми зараз говоримо, не вважається пільговим кредитуванням.

Програми фінансової підтримки поділяються на кілька категорій, але з усіх особливо виділяються дві. Одна стосується безпосереднього фінансування малих та середніх господарств, тобто надання коштів на здійснення тих чи інших операцій, а друга – стимулювання їх фінансування комерційними фінансовими організаціями.

Ми вважаємо, що найбільш ринковим є механізм другого типу. Він дозволяє розвиватися підприємствам і водночас значно збільшує потенційну кількість його користувачів, а відтак і обсяги фінансування, яке вони можуть отримати.

Для прикладу: якщо місцевий бюджет виділить на розвиток кількох господарств, скажімо, 100 тис. гривень, то він вгамує лише їхній фінансовий голод. Решта ж господарств, які також конче потребують кредитної підтримки, від того не матимуть жодної користі. А якщо ті самі 100 тис. гривень спрямувати на відшкодування частини відсоткових ставок, то до кредитування можна долучити набагато більше малих та середніх сільгоспвиробників. Разом вони візьмуть у банках чи кредитних спілках набагато більше кредитів, і це буде також вигідно й тим, хто їх надає, і тим, хто їх отримує.

- Чим держава може допомогти регіонам вдало реалізувати програму підтримки сільгоспкредитування із залученням місцевих бюджетних ресурсів?

- Ми маємо розуміти, що нині у державі дуже обмежені можливості. Тому не варто аж надто покладатися на її підтримку.

Саме тому ми привернули увагу до місцевих бюджетів. На їх користь говорить й офіційна статистика. Згідно з нею, з початку 2015 року доходи місцевих бюджетів збільшились на 40 млрд. гривень. А це гроші, які можуть спрямовуватися на підтримку тих галузей місцевої економіки, які вже найближчим часом здатні забезпечити позитивні економічні зрушення. А хто ж краще знає, який вектор розвитку сільського господарства потрібно обрати тому чи іншому регіону? Звісно, місцева адміністрація.

Сільське господарство належить до таких перспективних галузей. Його динамічний розвиток, який спостерігається протягом кількох останніх років, доводить це. Тому малі та середні господарства, які займаються виробництвом, переробкою та реалізацією сільгосппродукції, вправі розраховувати на фінансову підтримку на місцевому рівні, а місцева влада має володіти досконалыми інструментами надання такої підтримки – ефективними та прозорими.

- Дослідження дало змогу «АгроІнвесту» узагальнити та проаналізувати поточну ситуацію, що складається в сільгоспкредитуванні. Як ви у подальшому скористаєтеся одержаним матеріалом?

- За допомогою нашого партнера – Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень – ми вже розробили взірцевий пакет документації, процедур, рекомендацій, індикаторів та показників ефективності виконання програми сільгоспкредитування із залученням місцевих бюджетів. Тепер його можна впроваджувати в будь-якій області, адаптуючи під місцеві особливості та обрані напрями стимуляції агророзвитку.

Що ще залишилося зробити? В кількох пілотних областях уже у вересні-жовтні цього року ми познайомимо місцеві адміністрації з найліпшими практиками відшкодування частини відсоткових ставок комерційного агрокредитування та запропонуємо розроблені нами модулі та пакети.

- Чому б досвід комерційного сільгоспкредитування з використанням коштів місцевих бюджетів не поширити на всі українські регіони?

- Так воно в подальшому і має бути. Пілотні області обираються для того, аби в них значною мірою удосконалити вже наявні програми або розпочати прискорене їх впровадження. Проте на все треба мати достатні ресурси. Зараз вони є доволі обмеженими. Саме тому напрямок діяльності, про який ми говоримо, потребує належної підтримки як з боку держави, так і від місцевих органів влади.

У рамках Проекту «АгроІнвест» ми таку роботу розгортатимемо у чотирьох регіонах. На сьогодні відомо, що серед них будуть Львівська, Волинська та Херсонська області. Четвертий учасник пілотної програми ще визначається.

Максим НАЗАРЕНКО,

Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань

Наш довідник

Інститути (Центри) післядипломної освіти та дорадництва.

1. ДУ “Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів “Агроосвіта”
03151, м. Київ, вул. Смілянська, 11.

Адреса електронної пошти: smcae@smcae.kiev.ua
administry@smcae.kiev.ua,

вул. Технікумівська, 1, смт Немішаєве, Бородянський р-н., Київська обл., 07854,
тел./факс 04577 41-1-67, e-mail: agronmc@ukr.net

ІЩЕНКО	В.о. директора	administry@smcae.kiev.ua	242-35-68
Тетяна Дем’янівна			

2. Вінницька область

Вінницький національний аграрний університет
Центр післядипломної освіти та дорадництва Вінницького НАУ
21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3,
телефонний код **0432** тел/факс 56-14-28

E-mail: vnau.centru@yandex.ru
Web: www.vsau.org

ТІТАРЕНКО	директор	56-14-27	(097)1316589
Ольга Михайлівна			

3. Волинська область

Волинський обласний учбовий центр підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів АПК
45626, Волинська обл., Луцький р-н, смт Рокині, вул. Наукова, 1,
телефонний код **0332**; тел/факс 70-94-41

E-mail: voys.apk@yandex.ru

ВОЙТЮК	директор	70-94-41	050-3787144
Ростислав Миколайович		050-438-51-17	

4. Державний навчальний заклад “Дніпропетровський обласний навчальний центр підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів АПК”
49000, м. Дніпропетровськ, пр. Карла Маркса, 62, п/с 184
телефонний код **056**; тел./факс 778-09-83

E-mail: **centr-apk@ukr.net**

МАРЕНІЧЕНКО	керівник	778-22-48	099-6415666
Зоя Іванівна			

5. ДНЗ «Донецький обласний навчальний центр підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів АПК»
85633, Донецька обл., Мар'їнський р-н, м. Красногорівка, вул. Нахімова, 2а,
телефонний код **06278**; тел./факс 2-21-17

E-mail: **doshuagro@ukrpost.ua**

Пилипюк-Нагорний	керівник	2-21-17	0661078134
Леонід Афанасійович			

6. Житомирська область

Житомирський національний агроекологічний університет
Інститут післядипломної освіти та дорадництва Житомирського НАЕУ
1008, м. Житомир, бульвар Старий, 7,
телефонний код **0412**; тел./факс 42-18-43,

E-mail: **pislyadiplomnoosvit@yandex.ru**

АНДРІЙЧУК	керівник	42-18-43	097-4474221
Валерій Федорович			

7. Запорізька область

Таврійський державний агротехнологічний університет
Інститут післядипломної освіти та дорадництва Таврійського ДАТУ
72312, Запорізька обл., м. Мелітополь, просп. Б. Хмельницького, 18,
телефонний код **0619**; тел./факс 42-13-68

E-mail: ipod-tdatu@mail.ru

www.official.tsatu.edu.ua

ПОДШИВАЛОВ

керівник

42-13-68

067-6137258

Геннадій Валерійович

8. Івано-Франківська область

Підрозділ підвищення кваліфікації кадрів АПК

Тлумачького коледжу Львівського НАУ

78000, м. Тлумач, вул. Винниченка, 6,

телефонний код **03479**, тел./факс 2-22-67

E-mail: tclnau@gmail.com

БОДНАРЧУК

директор

2-21-39

095-3662104

Дмитро Юрійович

коледжу

9. Київська область

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Навчально-науковий інститут післядипломної освіти НУБіП України

03041, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 11, корпус 10, кім. 108

телефонний код **044**; тел. 259-79-11, тел./факс 527-86-53

E-mail: pdv1204@ukr.net

www.nubip.edu.ua/node/1069

КУЛАСЦЬ

директор

259-79-11

097-7522967

Марія Михайлівна

10. Білоцерківський національний аграрний університет

Інститут післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини Білоцерківського НАУ

09117, Київська обл., м. Біла Церква, Соборна площа, 8/1,

телефонний код **04563**;

тел./факс 5-45-41, 5-25-87, 3-11-02, 3-11-62

E-mail: ipncsvm@ukr.net

www.btsau.kiev.ua

ЩУРЕВИЧ
Григорій Панасович

директор

5-45-41
3-11-02

067-6995996

11. Державний навчальний заклад “Школа підвищення кваліфікації спеціалістів по розведенню сільськогосподарських тварин та племінній справі”

07403, Київська обл., м. Бровари, вул. Кутузова, 69,
телефонний код **04594**; тел./факс 5-23-56

ШАФАРУК
Ольга Гордіївна

керівник

5-23-56

096-2543051

12. Луганська область

ВП “Луганський державний обласний навчальний центр підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів АПК Луганського НАУ”

92703, Луганська обл., м. Старобільськ, вул. III Інтернаціоналу, 2,
телефонний код **06461**; тел./факс 2-19-00, 2-13-43

E-mail: sncentr@gmail.com

ОГАРЕНКО
Єгор Максимович

керівник

2-19-00

050-6746604

13. Львівська область

**Львівський національний аграрний університет
Навчально-науковий інститут заочної та післядипломної освіти
Львівського НАУ**

80381, Львівська обл., Жовківський р-н, м. Дубляни, вул. В. Великого, 1
телефонний код **032**; тел./факси 224-23-01, 224-29-07

E-mail: nmi_zpo_lnau@ukr.net

www:lnau.lviv.ua

ОНИСЬКО
Стефанія Михайлівна

керівник

224-25-04

14. Миколаївська область

Миколаївський національний аграрний університет
Інститут післядипломної освіти Миколаївського НАУ
(Факультет перепідготовки і підвищення кваліфікації Миколаївського НАУ)
54020, м. Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9, каб 107
телефонний код 0512; тел. 34-94-54

E-mail: kuzyoma@mnaeu.edu.ua
[www:mnaeu.edu.ua](http://www.mnaeu.edu.ua)

КОШКІН	директор	42-48-96	050-9061298
Дмитро Леонідович			

15. *Одеська область*

Одеський державний аграрний університет
Відділ підвищення кваліфікації та сприяння працевлаштуванню випускників
Одеського ДАУ
65012, м. Одеса, вул. Пантелеймонівська, 13,
телефонний код **048**; тел. 722-32-64, факс 722-19-37, 37-19-27

E-mail: vpk_spv@mail.ru

ЮЩЕНКО	Начальник відділу	722-32-64	067-5597903
Галина Михайлівна	ПК та СПВ		

16. *Полтавська область*

Полтавська державна аграрна академія
Інститут післядипломної освіти та дорадництва Полтавської ДАА
36003, м. Полтава, вул. Г. Сковороди, 1/3
телефонний код **0532**; тел. 57-30-79, факс 22-26-21

E-mail: ipod_agro@ukr.net, klm@pdaa.com.ua
[www:pdaa.edu.ua](http://www.pdaa.edu.ua)

КАПАЄВА	керівник	57-30-79	050-3277840
Людмила Миколаївна			

17. Державний навчальний заклад “Гадяцьке аграрне училище”

37300, м. Гадяч, вул. Замкова 1, Полтавська обл.

телефонний код **05354**; тел./факс 2-06-75

E-mail: gadagrosch@gmail.com

СЕНЧУК

керівник

2-06-75

066-6334035

Наталія Дмитрівна

18. Структурний підрозділ підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів АПК

Аграрного коледжу управління і права Полавецької ДАА

36011, м. Полтава, Першотравневий пр.-т, 10

телефонний код **05322**; тел. 7-46-99, тел./факс (0532) 56-53-62

E-mail: acup@ukr.net

[www:acup.poltava.ua](http://www.acup.poltava.ua)

РИБАЛКО

керівник

7-46-99

050-2285435

Ніна Василівна

19. Рівненська область

Державний навчальний заклад “Рівненський обласний навчальний центр підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів АПК”

33028, м. Рівне, вул. Драгоманова, 27,

телефонний код **0362**; тел. 22-43-54, факс 22-67-81

E-mail: rncapc@ukr.net

ЮРЧУК

директор

22-43-54

067-3600311

Дмитро Олексійович

20. Сумська область

Сумський національний аграрний університет

Інститут післядипломної освіти та дорадництва Сумського НАУ

40021, м. Суми, вул. Г. Кондратьєва, 160 телефонний код **0542**; тел./факс 62-78-16 та з'єднати 109, 78-76-40

E-mail: n.Kravchenko.2015@mail.ru; i.osvita@yandex.ru

www.sau.sumu.ua

КРАВЧЕНКО

директор

внутр.тел.109

095-2145104

Наталія Володимирівна

21. Тернопільська область

Обласна школа підвищення кваліфікації спеціалістів АПК

Бучацького коледжу Подільського ДАТУ

48431, Тернопільська обл., Бучацький р-н, с. Трибухівці,

вул. Винниченка, 4,

телефонний код **03544**, тел./факс 2-97-38, 2-97-58

E-mail: bkpdatuhpk@ukr.net

Web: www.bkpdatu.at.ua

ЛЕСЬКІВ

керівник

2-97-58

067-

Ігор Юрійович

3546587

22. Харківська область

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Інститут післядипломної освіти та дорадництва ХНАУ

62483, Харківська обл., Харківський р-н, п/в Комуніст-1, кім. 206, корп. 1

телефонний код **0572**; тел./факс 99-71-30

E-mail: office@knau.kharkov.ua, z13031979@ukr.net

www.knau.kharkov.ua

РОЖКОВ

директор

99-71-30

066-2063998

Артур Олександрович

23. Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Навчально-науковий інститут післядипломної освіти

Харківського НТУСГ імені Петра Василенка

61120, м. Харків, прсп. 50 років ВЛКСМ, 65-Г, к. 12, 214, 216

телефонний код **057**; тел/факс 710-52-01

E-mail: fpkntush@i.ua, 7105201@mail.ru

АВТУХОВ

директор

710-52-01

0506884946

Анатолій Кузьмич

**24. Навчальний центр Харківського національного технічного
університету сільського господарства імені Петра Василенка**

61024, м. Харків, вул. Чайковського, 19,

телефонний код **057**; тел./факс 704-14-82, 704-14-85, 4704-14-83

E-mail: hlibnc@ukr.net

ЧЕРЕДНИЧЕНКО

керівник

704-14-82

0956811487

Сергій Юрійович

**25. Державний навчальний заклад “Харківський обласний навчальний центр
підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів АПК”**

62416, Харківська обл., Харківський р-н, сел. Пісочин

телефонний код **057**, тел. 742-70-30, тел./факс 742-78-56

E-mail: kharkov_centra@mail.ru

www.honcapk.pp.ua

Д’ЯЧЕНКО

директор

742-70-30

095-3533890

Дмитро Іванович

26. Харківська державна зооветеринарна академія

Інститут післядипломної освіти ХДЗВА

62341, Харківська обл., Дергачівський р-н, смт. Мала Данилівка,

вул. Академічна, 1

телефонний код **05763**, тел/факс 5-75-25

E-mail: ipo.zoovet@gmail.com

www.zoovet.kh.ua

ПРУДНІКОВ

Василь Григорович

директор

5-75-25

067-9394020

27.Херсонська область

Херсонський державний аграрний університет

Інститут післядипломної освіти та дорадництва ДВНЗ

Херсонського ДАУ

73027, м. Херсон, вул. Володимирова, 17,

телефонний код **0552**; тел./факс 41-44-94, 41-74-28

E-mail: ipod_hday@mail.ru

www.ksau.kherson.ua

АВЕРЧЕВ

директор

41-44-94

050-5218000

Олександр Володимирович

averchev2011@ukr.net

28.ДНЗ “Центр підвищення кваліфікації спеціалістів з виробництва продуктів вівчарства”

75230, Херсонська обл., Чаплинський р-н, смт Асканія-Нова, вул. Леніна, 27

телефонний код **05538**; тел. 6-12-65

E-mail: boniter@rambler.ru

КРИЛОВА

керівник

(05538) 6-12-65

050-8181790

Олена Миколаївна

29.Хмельницька область

Подільський державний аграрно-технічний університет

Інститут післядипломної освіти та дорадництва Подільського ДАТУ

32300, Хмельницька обл., м. Кам'янець-Подільський, вул. Шевченка, 13

телефонний код **03849**; тел/факс 2-33-38, 2-10-03

E-mail: djuice200620@mail.ru

Web: www.pdatu.edu.ua

ГУЦОЛ

Тарас Дмитрович

проректор з

педагогічно-виховної

роботи, післядипломної

освіти та дорадництва

2-10-03

097-2262666

30. Черкаська область

Уманський національний університет садівництва

Інститут післядипломної освіти та дорадництва

20305, Черкаська обл., м. Умань, вул. Інститутська, 1, навчальний корпус №4

телефонний код **04744**; тел./факс 3-44-63

E-mail: agroadvice@ukr.net

Web: www.udau.edu.ua

ПРИЛПКО

директор

3-44-63

067-7083679

Сергій Михайлович

31. Чернівецька область

Чернівецький регіональний навчально-консультативний центр кадрів АПК

58026, м. Чернівці, вул. Каштанова, 53

телефонний код **0372**; тел. 56-68-75, т/ф 52-91-34

E-mail: cvcentr@ukr.net

САВЧУК

керівник

56-68-75

050-5531708

Георгій Дмитрович

Ціни на ринку живої худоби «Чародій» станом на 16 вересня 2015 року

м. Жашків, Черкаської обл.
тел. 04747-6-21-23; 050-163-67-39

№ п/п	Категорія тварин	Жива вага, кг	Ціна за 1 кілограм живої ваги, грн
1.	Свині, годовані на добавках	100-130	28-32
2.	Свині, годовані на добавках	140-180	32-35
3.	Свині, годовані без добавок	140-220	28.5 -33
4.	Свині, годовані без добавок	100-130	27-29
5.	Свині - молодняк	-	50-60
6.	ВРХ- молодняк	50-130	28-30
7.	ВРХ- бички	140 і вище	23-28
8.	ВРХ- телиці	140 і вище	22-25
9.	Корови на забій	-	17-20

**Щоденно актуальна інформація з життя
АПК та села на нашій сторінці**
<https://www.facebook.com/adm.NAAASU>

Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України/National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine

Повна назва - Всеукраїнська громадська організація «Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України».

Має статус неприбуткової організації.

Скорочена назва – НАСДСУ.

Назва англійською мовою NGO "National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine".

Створена 11 березня 2003 року.

Свідectво про реєстрацію об'єднання громадян в Міністерстві юстиції України від 10 жовтня 2003 року №1971.

Президент НАСДСУ - Корінець Роман Ярославович.

Першим президентом НАСДСУ був Шмідт Роман Михайлович.

До жовтня 2011 року обов'язки президента НАСДСУ виконував Гриценко Микола Петрович.

Метою діяльності Асоціації є сприяння покращенню добробуту сільського населення та розвитку сільської місцевості через підвищення рівня знань і вдосконалення практичних навичок сільського населення та сільськогосподарських товаровиробників, задоволення та захист соціальних, економічних, фахових та інших спільних інтересів членів Асоціації.

Основними завданнями Асоціації є:

- о Сприяння провадженню освітньої діяльності для сільського населення та сільськогосподарських товаровиробників, членів Асоціації та інших осіб із питань менеджменту, маркетингу, права, екології, застосування сучасних технологій та з інших питань, що пов'язані із сільськогосподарською дорадчою діяльністю.

- о Сприяння поширенню та впровадженню сучасних досягнень науки, техніки і технологій, демонстраційні покази форм і методів роботи сільського населення і сільськогосподарських товаровиробників.

- о Координація діяльності суб'єктів сільськогосподарської дорадчої діяльності, членів Асоціації, методичного забезпечення та розробка і впровадження правил їх поведінки.

- о Сприяння професійній підготовці дорадників та експертів дорадників шляхом організації навчання за програмами базової підготовки та підвищення їх кваліфікації за напрямками, зазначеними у кваліфікаційному свідоцтві.

- о Представництво та захист законних прав та інтересів членів Асоціації у центральних та місцевих органах державної влади у встановленому законодавством порядку.

- о Внесення у встановленому порядку пропозицій щодо розробки та вдосконалення нормативно-правових актів, що регулюють дорадчу діяльність в Україні та сприяють створенню системи правового й професійного захисту членів Асоціації.

- о Сприяння розвитку зовнішніх зв'язків членів Асоціації з міжнародними організаціями та партнерами, які займаються дорадництвом.

- о Сприяння прибутковій діяльності сільськогосподарських підприємств та підвищенню рівня життя сільського населення через активне навчання, запровадження сучасних досягнень науки, техніки і технологій, інформаційне забезпечення.

- о Сприяння популяризації дорадництва та поширення інформації про освітні програми та проекти; створення умов для доступу членів Асоціації до мережі інформаційного забезпечення та бази даних.

НАСДСУ представлена своїми членами – сільськогосподарськими дорадниками, а також сільськогосподарськими дорадчими службами (понад 70), діяльність яких регулюється Законом України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність», в усіх регіонах України.

Офіс НАСДСУ знаходиться у м. Києві.

Віце-президент НАСДСУ - Андрієнко Світлана Михайлівна, Кропивко Михайло Федорович, Брівко Тетяна Василівна, Паньків Іван Ярославович.

Електронна пошта – doradaukraine@gmail.com.

Сайт www.dorada.org.ua.

НАСДСУ має великий досвід реалізації дослідницьких, лобістських, інформаційних, навчальних проектів, законопроектної роботи, розробки державних програм, а також досвід співпраці з зарубіжними та міжнародними організаціями, проектами міжнародної технічної допомоги різних країн.

НАСДСУ проведено декілька сотень навчальних семінарів, в тому числі міжнародних, круглих столів, міжнародних науково-практичних конференцій.

НАСДСУ започаткувала видання перших в Україні навчальних посібників «Основи сільськогосподарського дорадництва в Україні» та «Посібник для сільськогосподарських дорадників», матеріалів і документів Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України в 3-х томах, програм, буклетів, брошур, довідників тощо.

НАСДСУ здійснює інформаційне забезпечення та промоції дорадчих служб через веб-сайт Асоціації, газету-вкладку «Вісник Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб «ДОРАДА» у форматі друкованого видання «Вісник «Фермер України», національне радіо, телебачення, інші засоби масової інформації.

НАСДСУ ініціювала прийняття Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» та проектами нормативно-правових актів на його виконання, в тому числі Державної цільової програми сільськогосподарської дорадчої діяльності на період до 2009 року, інших правових актів, спрямованих на розвиток сільського господарства та сільської місцевості.

Асоціація та її члени – дорадчі служби, дорадники – співпрацювали та співпрацюють з міжнародними програмами і проектами.

Дорадчі служби на замовлення органів влади надають соціально спрямовані дорадчі послуги.

National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine

General Information

Full title is NGO "National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine."

Short title is (NAAASU).

The association was found on March 11, 2003 as a non-profit private organization.

Certificate of registration of association №1971 was issued by Ministry of Justice of Ukraine on October 10, 2003.

President of association is Korinets Roman.

The first president of NAAASU was Roman Schmidt.

Mykola Grytsenko was acting president of NAAASU until October, 2011.

Purpose

The purpose of the Association is to promote the improvement welfare of rural population and rural development by increasing the knowledge and practical skills of rural population and agricultural producers and protect the social, economic, professional and other common interests of its members.

Principal duties:

Primary targets of the Association are:

The association conducts educational activities for rural population, agricultural producers, members of the Association and others in the fields of management, marketing, law, ecology, modern technology etc.

The association promotes and implements modern achievements of science, engineering, technology, new forms and methods of work for rural population and agricultural producers.

The association coordinates the activities of rural population, agricultural producers, members of the Association and others.

The association contributes training of experts by organizing training programs.

The association represents and protects the legitimate rights and interests of their members in authorities.

The association makes the offers concerning the creating and improving of regulatory acts, regulates agricultural advisory services in Ukraine.

The association promotes cooperation of the members with international organizations and partners involved in advisory services.

The association supports the lucrative activity of agricultural enterprises and improves welfare of the rural population.

The association popularizes itself and extends information about educational programs, projects. Moreover organization creates conditions for access to the members of the association to databases.

Structure

NAAASU is represented by their members - agricultural advisors and agricultural extension services, whose activities are governed by the Law of Ukraine "Agricultural Advisory Services", in all regions of Ukraine.

Head office of NAAASU is located in Kiev (10, Heroiv Oborony st., of. 10

Vice president of association is - Andriienko Svetlana, Kropyvko Mykhailo, Brivko Tetiana, Ivan Pankiv.

E-mail: doradaukraine@gmail.com.

www.dorada.org.ua

Experience

NAAASU has a huge experience of research, lobbying, information, educational projects, legislative drafting, development of state programs, as well as experience in working with foreign and international organizations, international technical assistance projects in different countries.

NAAASU has already held hundreds of seminars, roundtable discussion and scientific conferences, including international.

NAAASU has founded several textbooks, such as: "Fundamentals of agricultural Advisory in Ukraine" and "Handbook for agricultural advisers". Moreover association composed papers and documents of the National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine in 3 volumes, programs, booklets, brochures, manuals, etc.

NAAASU provides information through website of the association, newspaper "Journal of National Association of Agricultural Advisory Services", "Journal "Farmer of Ukraine", national radio, TV etc.

NAAASU initiated the adoption of the Law of Ukraine "Agricultural Advisory Services".

The association and its members cooperate in partnership with international programs, projects of World Bank, FAO, European Commission, the governments of the United States, Canada, UK, Germany, Denmark, the Netherlands, Sweden, Poland, and with advisory services in Bulgaria, Estonia, Latvia, Lithuania, Moldova, Romania, Hungary, Japan, Belarus, China and Russian Federation.